

Благој Јанков, прва жртва на договорот со Бугарија
Сквернавен и цензуриран споменот
за херојот Мучето

Интервју: Драган Цуклев
Буџетот се крои за потребите
на партиските вработувања

Судските реформи по мерак на Заев
СДС те тужи, СДС
те суди

Република

бр. 256, година VI ■ петок, 28 јули 2017 година ■ цена: 50 денари

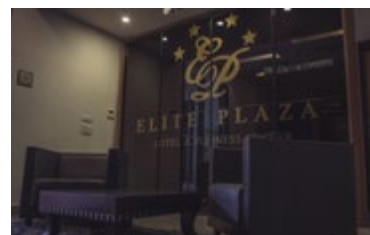
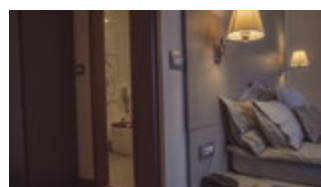
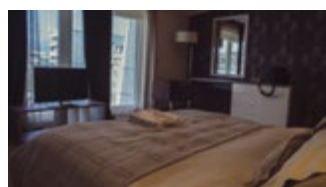
ЗАЕВ ЌЕ СТАВИ ПОТПИС НА ПРЕДАВСТВОТО МАКЕДОНИЈА СЕ ОТКАЖУВА ОД ЈАЗИКОТ, ИСТОРИЈАТА И ОД СУВЕРЕНИТЕТОТ

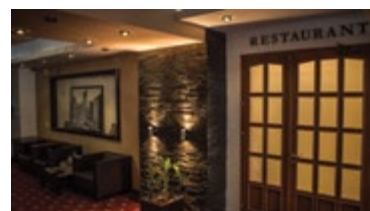
ДОГОВОР ЗА ПРИЯТЕЛСТВО, ДОБРОСОСЕДСТВО И СОРАБОТКА МЕЃУ РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА И РЕПУБЛИКА БУГАРИЈА
Република Македонија и Република Бугарија (наредувани во понатамошниот текст заеднички
"Договорни страни"),
Погајќи од заедничкиот стремеж за понатамошен развој на добрососедството, пријателството и
саработката меѓу двете држави,
Длабоко убедени во потребата од развој на саработката врз основа на меѓусебното почитување,
доверба, разбирање, добрососедство и заедно почитување на интересите на нивните држави,
Верувајќи дека сеопфатниот развој и продолбочување на пријателските добрососедски односи меѓу
нив одговара на интересите на народите на Република Македонија и Република Бугарија,
Убедени во неопходноста од зајакнување на безбедноста и мирот, саработката и довербата во
Југоисточна Европа,
и го стремежот на Република Македонија за интеграција во европските и
активниот дијалог за сите аспекти на билатералните односи, како и за
прашања ќе придонесе за понатамошен развој на врските меѓу двете
и значење на Заедничката декларација од 22 февруари 1999 г. во
и која ги поврзува двете држави и нивните народи,
и на Обединетите нации и документите на Организацијата
како и демократските принципи содржани во актите на
и односи помеѓу себе во согласност со
доброто.

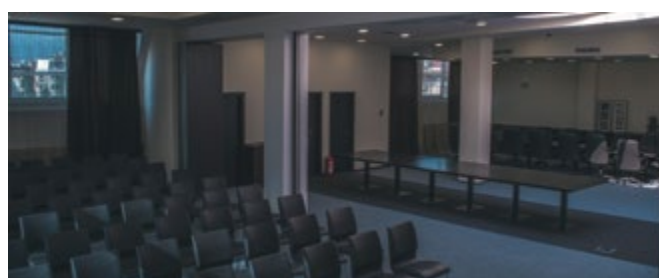
ЕЛИТ ПЛАЗА
Хотел и Бизнес Центар – Скопје
• • • www.eliteplaza.mk • • •
Нова приказна во градош

**Модерен и луксузен
хотел со 4 ѕвезди**
Лоциран позади
Универзалната сала
во Скопје

2 комплетно опремени конференциски и свечени
сали за прослави, деловни простории како и катна гаража
на 5 нивоа во склоп на самиот хотел
.....
За миговите за релаксација и рекреација ЕЛИТ ПЛАЗА
нуди најсовремено опремени Фитнес и спа центар

ЕЛИТ ПЛАЗА - Хотел и бизнис центар Скопје • Тел: +389(0) 2 5514 888 | info@eliteplaza.mk | reception@eliteplaza.mk

АНАЛИЗА

СДС те тужи, СДС те суди

11

ИНТЕРВЈУ | ДРАГАН ЦУКЛЕВ

Буџетот се крои за потребите на партиските
вработувања

17

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

Сашо Тасевски

20

КОЛУМНА | Ацо Станковски

Одговорност

22

ТЕМА НА НЕДЕЛАТА

Демократија со превез на очи и лепенка
на уста

27

АКТУЕЛНО

Мигрантите поважни од ранливите
категории

30

БРЕНД КОНЦЕПТИ

„Лед цепелин“ и музичкиот балет од гласови,
рифови, ласери и од децибели

35

СТРАНЦИ ВО МАКЕДОНИЈА

Гонзало де Чезаре од Перу

38

СПОРТ | ИНТЕРВЈУ

Џордан Теодор: Во Македонија дојдов
да победувам

46

**ДНИД Прва Република
ДООЕЛ Скопје**
бул. Илинден бр. 9
1000 Скопје
republika@republika.mk
contact@republika.mk
sport@republika.mk

Директор: **Доне Донеvски**
Маркетинг:
Стојан Георгиеvски,
Габриела Мирчески
тел. 02 / 32 99 999

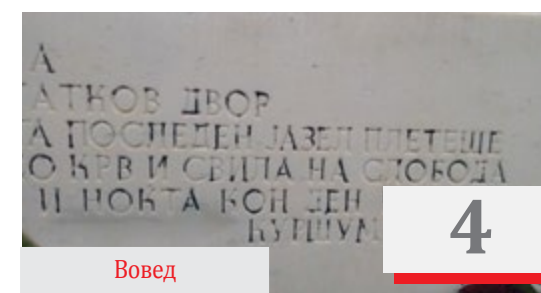
Издавач / редакција: **ДНИД Прва Република ДООЕЛ Скопје**
бул. Илинден бр. 9, 1000 Скопје

ж-ска: 500-0000007811-68
депонент банка: Стопанска Банка АД Битола

Претплата: тел. 02 / 32 99 999

www.republika.mk ■ facebook.com/nedelnikrepublika

Главен и одговорен уредник: **Ненад Мирчески**
Заменик главен и одговорен уредник: **Билјана Зафорова**
Редакција и соработници: **Александра Мазнева - Бундалевска,**
Невена Поповска, Наум Стоилковски, Александрија Стевковска,
Бојан Момировски, Кристина Николова - Кузмановски,
Катерина Митиќ, Горан Зивчевски
Колумнисти: **Горан Момировски, Љупчо Цветановски,**
Ацо Станковски
Лектори: **Анета Љубеќиќ**
Фотографија: **Александар Ивановски**
Графички дизајн: **Никса Георгиевски, Билјана Неделковска**
Печати: **Печатница Серафимовски, ул. Лисец бб, Скопје**
Испечатени примероци: **3.000**
Датум на печатење: **27 јули 2017**

Вовед

**Сквернавен и цензуриран
споменот за херојот Мучето**

8

Актуелно

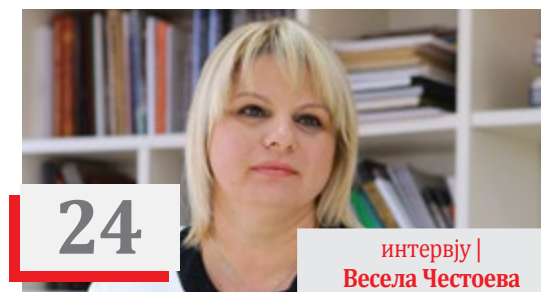
**Македонија се откажува од јазикот,
историјата и суверенитетот**

колумна |
Горан Момировски

14

**Разочарувања на секој чекор
од новата власт**

24

интервју |
Весела Честоева

**Не ви се плашам, горда сум на тоа
што го сработив!**

ВОВЕД

БЛАГОЈ ЈАНКОВ,
ПРВА ЖРТВА НА ДОГОВОРОТ СО БУГАРИЈА

Сквернавен и цензуриран споменот за херојот Мучето

Ненад Мирчевски | главен и одговорен уредник

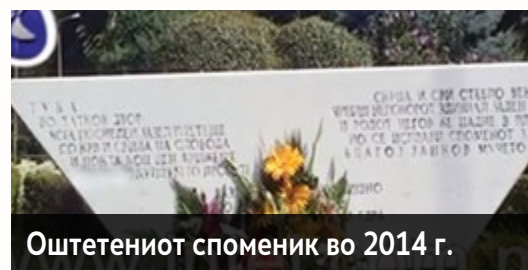
Народниот херој Благој Јанков – Мучето, кој на 14 јули 1944 година е предаден од домашни предавници, а потоа убиен од бугарската фашистичка полиција во центарот на Струмица, денес повторно е жртва на квислинзите. Неговото осквернаено спомен-обележје немо сведочи за незаинтересираноста на локалните власти за обновување на овој споменик на културата, но и гласно предупредува на опасноста дека многу скоро, ваквиот вандализам нема да биде исклучок туку со закон донесена одлука со која ќе се покажат илјадници жртви на фашистичка Бугарија на македонска територија. Посветеноста на Мучето во борбата за слободна и независна Македонија, очигледно, и ден денес некому му боде очи, штом се дрзнал да го осквернави неговиот вечен спомен и да избрише дел од стиховите испишани на паметникот, кои сведочат за неговите убијци, но и за непокорот на Македонецот:

Тука
во татков двор
кога последен јазел плетеше
со крв и свила на слобода
и нокта кон ден ближеше
бугарски куршум го прободеше.

Скрца и сви стебло вековно
чиниш непокорот здивнал за-
ден здив
и родот негов ќе падне в плен,
но се исправи споменот за
Благој Јанков Мучето.

Кому му пречел зборот „бугарски“ за да биде на вандалски начин, најверојатно со електрична брусилка, отстранет од споменикот, можеме само да нагаѓаме. Сепак, извршителот на ова грозно дело не ни е потребен за гласно да прашаме - кога и од кои причини градот Струмица се откажала од заштитата на овој споменик на културата? Дали овој народен херој по вторпат е жртва на домашни предавници, овој пат на предавничката политика на Заев и дали станува збор за очигледен пример како ќе изгледа бришењето на делови од македонската историја?

Истражувајќи ги овие моменти, дојдов до податок дека локалните власти најмалку пет години по ред лицемерно, без никаква почит кон историјата и жртвата, се поклонуваат пред вандализиран споменик, без притоа да преземат мерки за негова санација.

Оштетениот споменик во 2014 г.

Тоа што остава сомнеж дека осквернавениот споменик не е дело на обични вандали, туку на сериозна антимакедонска пропаганда поддржана од домашни предавници е симптоматичното совпаѓање на вандализирањето на споменикот со променетиот однос на локалните власти кон историските факти во врска со убиството на народниот херој Благој Јанков, сè со цел да бидат задоволени нечији политички агенди и неговите убијци и предавници да останат избришани од историјата.

Така, ако внимателно го слушате обраќањето на в.д. градоначалникот на Струмица Костадин Костадинов од 14 јули годинава, на годишнината од убиството на Мучето, ќе видите дека и тој, како и вандалите на споменикот, ги цензурира деловите каде што се споменуваат „бугарски окупатори“, „бугарски фашисти“... и место тоа зборува за неидентификувани „окупатори“ и „фашисти“, кои убивале и измачувале македонски патриоти.

Костадинов, зборувајќи за „должноста на денешните генерации да ги ползуваат фактите што го комплементираат мозаикот на револуционерниот пат на народниот херој“ нагласува дека Мучето бил организатор на отпорот против „окупаторот“, без да посочи против кого се борел Благој Јанков. Потсетувајќи на кобниот 14 јули 1944 година в.д. градоначалникот кажува дека револуционерот бил подмолно предаден и опколен од полицијата, без да наведе кој бил предавникот и чија била таа полиција? Лицемерно посочува дека „контрачетникот што му го попречил бегството бил од Малешевјата“, без да каже за кого работел и чија агенда спроведувал. Вели дека Мучето бил застрелан од „непријателски куршум“ избегнувајќи да посочи дека бугарскиот агент истрелал повеќе куршуми во телото на Јанков за да се увери дека е мртов. Споменува дека бил влечен по улиците на градот и дека на семејството не му било дозволено да го земе трупот, без да каже кој сверски се изживувал со мртвото тело на Јанков.

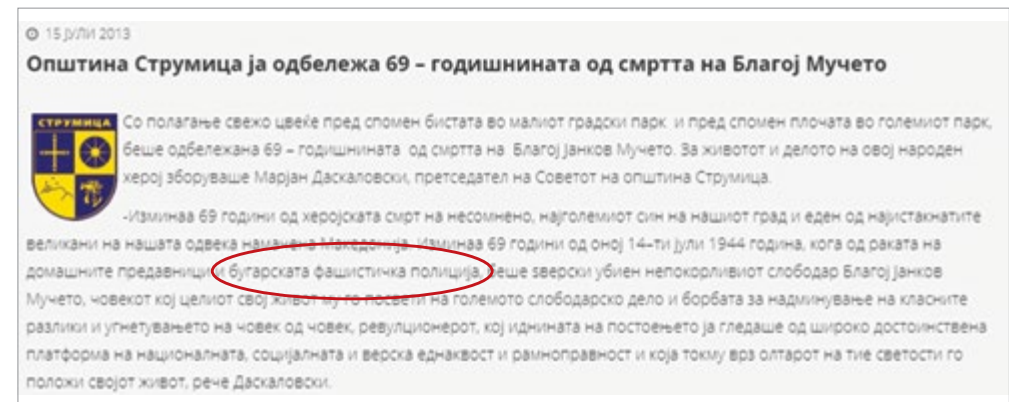
Трагајќи по архивите да дознаам колку време наназад градот

Струмица прави цензура на историјата, дојдов до фрапантни податоци дека истата таа локална власт најмалку четири години се поклонува пред вандализиран споменик и чита ревидирана историја.

Или, поконкретно, истата ревидирана историја со избришани делови каде што се споменуваат „бугарски окупатори“ и „бугарски фашисти“ што ја читаше Костадинов, ја читал и претседателот на Советот на Општина Струмица, Јосиф Христов на сите претходни годишнини од 2014 година до лани. За разлика од нив, пак, поранешниот претседател на Советот на Општина Струмица, Марјан Дасковски во 2012 година и во 2013 година ги чита историските факти без никакви корекции и вели: **од раката на домашните предавници и бугарската фашистичка полиција, беше сверски убиен непокорливиот слободар Благој Јанков - Мучето.**

Од тоа што е општо познато е дека Зоран Заев во 2013 година дојде на лидерската позиција на СДСМ, а во 2014 година, со помош на повеќе амбасадори интензивно работеше на сценариото за насилно уривање на легално избраната власт. Истата година Заев го помина летото слушајќи ги нелегално прислушувани телефонски разговори, кои подоцна ги искористи за целта, а од есента почна да му се заканува на тогашниот премиер Никола Груевски дека ако не се повлече ќе објави телефонски разговори што ги добил од странски служби.

Во 2012 година Струмица и уште девет други македонски општини и 16 општини од Југозападна Бугарија влегоа во заеднички проект за „создавање заедничка прекугранична мрежа за проекти во прекуграничниот регион“ со цел да се овозможи полесен пат до европските фондови.

Зошто Заев ја цензурира историјата?

Од кои причини Зоран Заев и општина Струмица до 2013 година немале проблем со историските факти, а од 2014 година до денес користат ревидирана/цензурирана историја ќе треба да одговорот од кабинетот на Заев и од општинската администрација. Оттаму, исто така, ќе треба да кажат дали е поведена истрага за вандалот кому му пречеше „бугарскиот“ куршум на спомен-обележјето на Мучето и зошто до ден денес споменикот не е обновен од страна на локалните власти?

- На тој начин многу лесно ќе направиме поврзување на нашите потреби, сè заради заедничко решавање на проблемите и за отворање заеднички перспективи во иднина во сите области во кои сме надлежни - изјави Заев во 2012 година.

Според информации од Министерството за локална самоуправа објавени во 2015 година, Струмица е општина што искористила најмногу пари од ЕУ од фондовите за меѓугранична соработка со општини, кои се дел од ЕУ. Министерството за локална самоуправа истата година објави нов

повик за меѓугранична соработка со Бугарија со фонд од 20 милиони евра за следните седум години, кои ќе се однесуваат на проекти меѓу Македонија и Бугарија. Единствениот услов беше апликантот да има партнер коапликант од другата страна на границата. Од сите овие факти се наметнуваат повеќе прашања – дали Заев ги решава проблемите со збратимените општини од Бугарија со цензурирање на историјата? Дали цензурата на историските факти од страна на Општина Струмица во врска со убиството на народниот херој Благој Јанков - Мучето е побарана од бизнис-партнери од Бугарија како услов за соработка и полесен пристап до европски пари? Како и со кои проекти Струмица успеа да извлече најмногу пари од фондовите на ЕУ? Дали случајот со Благој Јанков - Мучето е само пилот-проект, кој на локално ниво требало да ја покаже подготвеноста на Заев да ја продаде историјата и да се увиди неговата подготвеност да влезе во еден сериозен проект за разнебитување на државата?

Што вели историјата? Кој го уби Благој Јанков - Мучето?

Еден од најдобрите познавачи на животот и на револуционерната дејност на Благој Јанков - Мучето е Емилија Петковска, кустос-историчар во Националната установа „Завод за заштита на спомениците на културата, природните реткости и музеј“ во Струмица. По смртта на Петковска во 2012 година е издаден „Зборник на трудови во спо-

Споменикот во 2017 г.

мен на Емилија Петковска“ во кој се зачувани следниве белешки на Петковска:

„Струмица била окупирана од бугарските војски на 19 април 1941 година. Квислиншките сили настојувале да организираат свечен пречек на 'ослободителите'. Наспроти нив, Партиското поверенство организирало масовни демонстрации (со учество на околу 1.500 демонстранти), предводени од Благој Јанков-Мучето и од Јосиф Јосифовски-Свештарот. Тие организирани се упатиле кон градскиот плоштад извикувајќи ги следниве пароли: 'Смрт на шпекулантите', 'Македонија на Македонците' и сл. Откако фашистичката Бугарија воспоставила административно-политичка и воена власт, условите за илегална работа биле отежнати. Окупаторот будно ја следел активност на сите национално созреани струмичани, кои се бореле за самостојна и слобод-

на Македонија од времето на Кралството Југославија и за сите се водело одделно досие. Олеснителна околност при тоа било што архивите на српската власт останале во Струмица, а во нив веќе биле забележани многу активисти, меѓу кои и Благој Јанков.

На 14 јули, пазарен ден, потерата сè уште траела, а Благој трчал низ струмичките улици, испотен, задишен, граѓа-

ните му правеле пат, а потоа повторно се збивале за да ја спречат потерата во нејзините намери. Се приближувал до влезот на градскиот парк со надеж дека оттаму полесно ќе се пробие кон селата. Пред портата на паркот, од зад столбот, бил убиен од страна на контрачетникот Манчо Калпаков. (Калпаков потекнувал од беровското село Русиново, а бил член на бугарските паравоени формации наречени контрачети формирани од бугарските власти за борба против партизаните). До мртвото тело веднаш пристигнал агентот Миле Лазаров, при што и тој испукал неколку куршуми во телото на Благој Јанков-Мучето. На неговата мајка Кумјанија не ѝ било дозволено да го земе телото и да го погребне својот син. Нокта, на 14 јули бугарските власти го однеле неговото тело и го фрлиле кај реката Тракајна. Сведок на овој гнасен чин бил Дине Цилев. Тој, откако

заминале душманите, го погребал телото на Благој. По ослободувањето на Струмица, посмртните останки на Бла-

гој Јанков беа пренесени во Спомен-костурницата, со свечености како што прилега на човек-херој. За народен херој беше прогласен на 11.10.1951 година. Својот живот и сè што имаше овој струмичанец ги даде за револуцијата. Денеска, посмртните останки на Благој Јанков-Мучето се наоѓаат во аулата на Спомен-костурницата на ридот Сомораница, отворена на 4 јули 1982 година. Таму тој и неговите другари Сандо Масев, Герас Цунев, Васил Сурчев, Јанко Цветинов и други почиваат во мир и тишина“.

БЕЗГРИЖНО ЛЕТО СО SMART 500 MB И 500 МИНУТИ ЦЕЛО ЛЕТО ВО РОАМИНГ

Ова лето, сурфајте и зборувајте опуштено и кога сте во странство. Добијте 500 MB и 500 минути за користење во роаминг, во текот на целото лето. Плус, одберете го вашиот омилен Huawei смартфон, со одлична камера за супер летни фотографии, сега по промотивна цена!

HUAWEI P8 LITE 199 ДЕНАРИ МЕСЕЧНО

HUAWEI P9 LITE 399 ДЕНАРИ МЕСЕЧНО

HUAWEI Y5 II 99 ДЕНАРИ МЕСЕЧНО

T . . .

Понудата е промотивна и трае ограничен временски период. Вкупната цена за купување на уредите на 24 рати во Smart M со Доверба 24 е 2.376 ден, за Huawei Y5II, 4.776 ден, за Huawei P8Lite и 9.576 ден, за Huawei P9Lite. Количините на уредите се ограничени. Понудата со вклучен роаминг важи до 21 септември 2017, и ја добиваат еднократно сите нови и постојните Smart, Business, Magenta 1 и Magenta 1 Business корисници кои ќе склучат договор за лојалност. Вклучените минути може да се користат за појдовни и дојдовни повици во роаминг. Вклучениот роаминг е достапен во одредени земји и со одредени оператори. За повеќе детали посетете нè на telekom.mk.

СПОДЕЛИ ДОЖИВУВАЊА

МАКЕДОНИЈА СЕ ОТКАЖУВА ОД ЈАЗИКОТ, ИСТОРИЈАТА И ОД СУВЕРЕНИТЕТОТ

Договорот е лош. Договорот е манипулантски. Договорот е недобрососедски. Договорот е навредлив. Договорот е асимилаторски. Договорот е капитулантски.

Договорот што Зоран Заев прифати да го потпише таков каков што е, без никаква измена, е сè, само не во насока на градење добрососедство. Договорот е толку лош и навидум „општ“ што ниту Заев лично на презентацијата не смееше (а, можеби, и самиот не знае што) да гугне за неговата содржина. И - лаже. Излажа за комисијата за образование, излажа за комисијата за медиуми. Излажа и дека договорот е необврзувачки и дека би го прекинал! Не мора да го прекинува. Нека не го потпишува! Ама не - Заев, сепак, е задоволен од договорот. Делумно, ама задоволен.

Цело време, до потпишувањето, Заев не смогна сили да застане како маж и да каже што договорил. Се правдеше на опозицијата, се вадеше дека и тие работеле на договорот, за потоа да не ги почитува нивните забелешки, се обиде да ја префрли топката на парламентот, за да се потпира потоа на ратификација врз гласовите на македонските Албанци, се крие зад клаузулата за прекинување на договорот, иако на тоа воопшто не помислува. Само договорот да му помине, а потоа работата ќе ја преземе „министерството за вистина“.

Заев поведе цела една македонска влада, спротивно на македонските национални интереси, спроти сета јавност, па и спротивно на сопствената партија, по

паметот на Бугарката Екатерина Захаријева, покажувајќи ја својата марионетска позиција. Таа му порача дека текстот е затворен, дека договорот е за кабинетот на Заев, не за народот, и за него тоа беше последно. Нема сила да ѝ се спротивстави, да ѝ каже дека постои македонски народ со свој македонски јазик, кој не е бугарски „дијалект“, одделен поради Уставот, народ со историја во која Бугарите учествуваат како окупатори, кои го гмечеле македонскиот народ за насила да го асимилираат, но не успеале во тоа. Тој не ги почитува забелешките на јавноста. Се вадеше во Скопје, исто како и во Софија, со продавање флоскули за полуполна чаша, иако реата што извира од неа ќе ги отруе образованието, медиумите, јавноста, иднината на Македонија.

За Заев не е спорно тоа што „Добрососедски односи ќе развиваат народите на Република Македонија и на Република Бугарија“, притоа нагласено „имајќи ја предвид заедничката историја што ги поврзува двете држави и нивните народи“.

За Заев не е спорно тоа што „Македонија потврдува дека ништо од нејзиниот Устав не може и не треба да се толкува... со цел заштита на статусот и на правата на лица што не се државјани на Република Македонија“ со што дигна раце од грижата за македонското малцинство во Бугарија.

За Заев не е спорно тоа што Бугари во „мултидисциплинарна експертска комисија за историски и образовни прашања“ ќе „продонесуваат“ за „објективно и засновано на автентични и на докази засновани историски извори, научно толкување на историските настани“, а за тоа еднаш годишно ќе му поднесуваат извештај. Тој, вели Заев, не би бил обврзувачки за него. Толку необврзувачки, колку што зборот на Захаријева дека „договорот е затворен“ за Заев не значеше крај на дискусијата во Македонија.

Исто како на филмскиот журнал снимен во 1942 година за потребите на фашистичка Бугарија, од церемонијата за „обединување“ на Македонија и на Бугарија среде скопскиот плоштад, насилно

наречен „Цар Борис Трети“, сега Заев за Илинден организира церемонија на која ѝ се дозволува на Бугарија да ги пишува македонските учебници, да ги воспитува децата, да ја заблуди јавноста преку контрола на медиумите, да ги цензурира непослушните.

А непослушноста расте. Дваесет и шест историчари, доктори по историски науки и универзитетски професори се спротивставуваат и ги отфрлаат обидите за редифинирање, промена и за фалсификување на македонската историја, чијашто конечна цел, според нив, е уништување на македонската нација со сите нејзини идентитетски обележја.

„Исправени пред конечната разрешница на македонското прашање, која може да биде со катастрофални последици за Република Македонија и за македонскиот народ, ние, како македонски интелектуалци, историчари, универзитетски професори, остро се спротивставуваме на обидите за промена на вековното историско име на нашата држава - Македонија. Се спротивставуваме и ги отфрламе обидите за редифинирање, промена и за фалсификување на македонската историја - чијашто конечна цел е уништување на македонската нација со сите нејзини идентитетски обележја“, пишува во обраќањето на историчарите, кои ги повикуваат македонската јавност и сите општествено-политички фактори во Македонија да застанат во одбраната на уставното име, македонскиот јазик и на македонската историја.

„Како интелектуалци ги повикуваме власта и опозицијата во Република Македонија да постигнат единство за македонските државни и национални интереси и да пристапат кон изработување македонска државна стратегија во која јасно ќе бидат дефинирани столбовите на македонската државност за кои ќе нема никакви преговори“, пишува во писмото потпишано од 26 историчари, меѓу кои Виолета Ачкоска, Тодор Чепреганов, Никола Жежев, Михајло Миновски, Александар Стојчев, Новица Велјановски...

Историјата на ревидирање, медиумите низ филтер

Заев дури и се осмели при очи да ја заслепи јавноста дека делот од договорот што се однесува на преземање „ефикасни мерки за спречување недобронамерна пропаганда од институции, агенции или приватни субјекти“, нема да биде злоупотребен од бугарска страна да се бара таа ефикасност да прерасне во чиста цензура за сè што ќе го сметаат за „недобронамерна пропаганда“, а ќе се однесува токму за историските и други факти што ја покажуваат и докажуваат македонската посебност, но и бугарската фашистичка политика во историјата и сега, кон македонскиот народ со свои особености.

Тоа што Заев го истакнува дека ќе било само „оградување“ на власта од новинарскиот израз, за Бојко Борисов веднаш значи друго.

- Очекуваме веднаш по потпишувањето на договорот Скопје да преземе акција за прекинување на антибугарската пропаганда и говорот на омраза - порача Борисов на владина седница во Софија, а стенограмите завршија во медиумите.

Еден ден пред пренесувањето на оваа изјава, софиските медиуми масакрираа колумна објавена во „Република“, со оценка дека е „Антибугарски македонски медиум, со грди напади против Борисов и Захаријева“, а за „антибугарско расположение“ се посочуваат делови во кои авторот, меѓу другото, вели дека „За нив (Захаријева и Борисов н.з.) не постои одделна македонска национална историја. За нив постои само заедничка бугарско-македонска историја, која, со оглед на непризнавањето на македонскиот народ, на јазикот и на културата и на традициите, според нив, всушност, е бугарска историја за која, како што рече министерката Захаријева, по потпишувањето на договорот „ќе се пишуваат нови учебници врз основа на научните факти“.

Делот, па и целиот текст што е посочен во бугарските медиуми јасно укажува што ќе биде задача

на комисијата за ревидирање на историјата и на учебниците и за спречување „непријателска пропаганда“. Захаријева уште од посетата на Заев ги брое текстостите во македонските медиуми. Оттука не е тешко да се претпостави какви задачи од Захаријева, преку Заев, ќе добива кабинетот на Роберт Поповски. Покрај на пласирањето вести за „полуполни“ чаши за доброто на народот од договорот и придобивките од „добрососедството“, ќе се врши масакар во македонскиот јавен медиумски простор. А во масакрирањето веќе се длабоко загазени. Од почетокот на јули позициските медиуми се соочуваат со тивко убиство на нивниот глас, со опструкции да бидат пласирани информации до поширока публика, закани и притисоци во секојдневното работење, во дистрибуцијата и комуникацијата со јавноста. Воопшто не е изненадување и овие опструкции да произлегуваат „шолјата кафе“

на Захаријева и на Димитров, како „подадена рака“ од Скопје.

Илинден 2017 година

Овој број на „Република“ се подготвува во пресрет на најголемиот македонски празник, Илинден, празник - гордост на Македонија, па дури и празник во кој се содржи нејзиниот идентитет, како празник на македонскиот непокор, празник на македонската посветеност кон слобода и независност, празник на македонската издржливост, празник на македонската посебност, празник на сите карактеристики со кои се идентификува македонската нација.

Свети Илија, Илинден, со векови за Македонците не е само голем верски празник. На Илинден Македонецот ја чувствува слободата и секој во себе ја чувствува заклетвата „Смрт или слобода за

Македонија“. Во пресрет на овој Илинден, Македонецот е повторно исправен пред истите вековни предизвици. И воопшто не е случајно инсистирањето таканаречениот договор за добрососедство да биде потпишан на Илинден.

Добрососедството и како документ што се потпишува се однесува на народите, не на институциите. Да се однесува само за власта нема Заев до крај да бара поддршка од опозицијата во парламентот. А доколку е документот добар, со него нема да се негира една нација, нејзината посебност и да бара цензура над медиумите и замолчување на гласот на критичката јавност.

„На денот на свети Илија, симболот на македонскиот непокор, на Заев му е организирано да ги предаде македонскиот јазик, македонската историја, да се откаже од македонското наследство, од македонскиот народ и во Македонија и во соседството. Сета македонска историја е поврзана со тој свет ден и на тој ден е посакувано да заврши. Да се стави точка на Втори август. Да не се слави, да се замрази, да се врзе со предавство, да биде срам, гадење, нагон за повраќање. Место национална гордост, Втори август да биде чивија во гонот, која ќе биде на секој обид за исправање на 'кичмата'“. („Република“ бр 251, 23 јуни 2017)

И колку и да е цел на бугарска цензура, па и во дослук со домашни соработници, „Република“ ќе продолжи со пренесување на вистината. За Македонија, Македонците, за македонскиот идентитет и национални интереси не постои чаша што би се гледала, ниту потпишан договор што делумно задоволува.

Ниедна бугарска цензура не го сопрела македонскиот глас. Ниедна наложено искривување на вистината не навлегло во нижија традиција. Ниеден документ нема да го смени тоа. Како и фактот дека Илинден е македонски и ниједен друг.

Нека ни е честит Илинден, Македонци! ■

СДС ТЕ ТУЖИ, СДС ТЕ СУДИ

Ви пречи ли некој во остварувањето на плановите? Ви пркоси ли во исполнувањето на предвидените и зададени задачи (тогаш од Белград, сега од Брисел и од Вашингтон)? Ви „текнува“? Ве потсетува ли наведеното на некој? Па, и со временска дистанца од повеќе од шест децении, некои работи, желби и начин на дејствување, воопшто, и не се променети. Афинитетите на политичките атавизми, сосема случајно, како и еден телесен одвишок, постојано испливуваат на површината. Очигледно, во генетскиот код на „комунарите“ е врежана силната и исконска потреба од помош и поддршка на т.н. „преки суд“, толку потребна алатка за елиминација на политичките противници. Велат дека најновата во редицата макијавелистички максими на партијата од „Павел Шатев“ била: „Менувам име и историја за судство и долго владеење...“

Пишува | Љубчо Цвејановски

Полека, но сигурно, СДС на кој Македонија воопшто не му прилега, го остварува својот дамнешен сон за сопствено судство, партиски скроена параинституција, која ќе му помогне во остварувањето на мечтата за долго, слободно и безгрижно владеење, за кое, меѓу другото, е роден. Без конкуренција, се разбира, затоа што така треба да се работи, да се имаат идеи. Да се троши време на конструктивни работи, проекти, планови, нели...

А зошто сето тоа кога може истото тоа владеење, макар било и без резултати и со загуби за државата (нацијата и така не го засега), да го изведе без мака

и непотребно малтретирање со работа и со слични „глупости“? На најдобриот начин, по линија на помал отпор и труд. Лезет, убавини, мераци, а за сета таа владејачка нирвана треба само едноставна елиминација на противникот. Ништо повеќе, ништо помалку. А сè што треба за оставање на меракот е „елиминатор“, востановен во ликот и наделот на сопствено ангажирано судство. Настрани, сето тоа создадено со амин на „чадорот“, кој ќе одобри сè, само за да му се исполни крајната „реформа“ за која ги насадил на „Илинденска“. Да, велат дека најновата во редицата макијавелистички максими на партијата од „Павел Шатев“ била: „Менувам име и историја за судство и за долго владеење...“

ПАРТИЈАТА НАВИКНАТА НА УСЛУГИТЕ НА „ПРЕКИ СУД“

Очигледно, во генетскиот код на „комунарите“ е врежана силната и исконска потреба од помошта и од поддршката на т.н. „преки суд“, револуционерна алатка, која, без потреба од докази, буквално линчувала илјадници неистомисленици во поствоена Југославија.

Ви пречи ли некој во остварувањето на плановите? Ви пркоси во исполнувањето на предвидените и зададени задачи (тогаш од Белград, сега од Брисел и Вашингтон)? Го поставува ли тој некој националниот над „реформите“? Се противи ли некој на создавање некаква заедничка историја? Прашува ли тој некој премногу и зборува лошо за вас?

Ви „текнува“? Ве потсетува ли наведеното на неког? Па и со временска дистанца од повеќе од шест децении, некои работи, желби и начин на дејствување, воопшто, и не се променети. Афинитетите на политичките атавизми, реликти од едно минатото време, сосема случајно како и еден телесен одвишок, постојано испливуваат на површината.

Првиот обид за преземање на судството, СДС без М го направил во 1996 година, кога во еден, единствен ден смени повеќе од 600 судии. Сепак, владееше уште само две години, па, најверојатно, и не успеа во сите планови за потчинување на сопствените избраници. Најверојатно, дел од нив сè уште активни. Избрани пред 21 година, сега голем дел од нив се во апелација или во основен. Логично, нели, речиси колку и силно аргументираните барања на опозицијата за укинување на несоодветните и нелогични мерки за внимателност за политичките противници на владејачкиот СДС.

Арно ама, логиката, очигледно, не е силна страна на истите тие судии, особено кога мораат да вратат стари долгови, едновременно вложувајќи во својата иднина и опстанок на позициите. Веројатно, и нивните деца еден ден ќе бидат судии, барем според старото, востановено социјал-демократско правило за поделба на општествените „добра.“ И функции...

Како поинаку да го објасните македонскиот судски феномен на двојните аршини? По ова непипано правило, едни те исти судии, кога се работи за различни партии, лидери, челници и партијци, имаат сосема различен однос. Правилото вели дека доколку лидерот или партиецот е од СДСМ, правдата замижува на двете очи, па лик осомничен за поткуп од стотици илјади евра, кого целата македонска јавност го слуша како го бара „не го лази мува“. Да, има и сведок, жив и здрав. Не пак, не дај Боже, да му одземат пасош на пучист што

КАРАКАМИШЕВА-ЈОВАНОВСКА: СУДСТВО КАКО МАЈКА ЗА ЗАЕВ И ВЕШТЕРКА НА МЕТЛА ЗА ГРУЕВСКИ

Судството, СЈО, но донекаде и редовното јавно обвинителство во последниве три години се однесуваат како родена мајка за Заев и за неговата компанија, од една, и од друга страна како вештерка качена на метла за Груевски и за другите обвинети лица од потесното раководство на ВМРО-ДПМНЕ. Вчудовидувачки е, вели проф. д-р Тања Каракамишева – Јовановска од Правниот факултет во Скопје, како судството, а посебно СЈО не гледа никаков криминал и повреда на законите од страна на Заев и на другите високи функционери на СДС и на ДУИ во многубројни отворени предмети, ама затоа, очигледно, има двојна диоптрија кога станува збор за некакви муабети и индиции произлезени од незаконски прислушваните материјали за Груевски и за потесното раководство на ВМРО-ДПМНЕ.

КАРАКАМИШЕВА - ЈОВАНОВСКА: Поради оваа објективна состојба видлива за сите, сметам дека во РМ веќе три години не владее правото и нема правна држава. Има само груба политика, која се спроведува преку силата на мускулите на странскиот сценарист, има само политичко насилство во државните институции, кое, за жал, сè уште не е санкционирано од никого, има само терор врз човековите права и слободи и никакви конкретно преземени чекори за објективна и неселективна заштита на човековите права.

Веќе три години законите сосема различно се читаат и се применуваат за една категорија граѓани, а сосема поинаку за друга категорија граѓани. Имаме индолентен однос на судството, но и на редовното јавно обвинителство кон одлуката на СЈО да ги повлече обвиненијата за Заев и за Верушевски за случајот „Пуч“ и покрај конкретното признание со валидна судска спогодба на осудениот Свонко Костовски во кое

признание тој детално објаснува како се вршело прислушувањето, кој го наредил незаконското прислушување и за каква цел.

Имаме чист предмет за насилство врз државни функционери кога Заев е фатен со ПИ (посебни истражни) мерки како го уценува поранешниот премиер дека ако не ја напушти позицијата за три дена, токму Заев ќе направи сè за да го смени Груевски. И тие видеа останаа во датотеката на судот и на ЈО како докази дека не владее законот и правото во РМ. Имаме, исто така, снимка обезбедена со ПИ-мерка на која сегашниот премиер бара поткуп и гледаме како Заев како обвинето лице слободно се шета без да му биде изречена никаква мерка за обезбедување, и покрај тоа што постојат јасни докази дека намерно ги избегнува судските рочишта, па дури и негово јавно признание дека нема да се јавува на поканието на судот затоа што тој лично не го признава судот.

Имаме ситуација во која МВР има оформени предмети што се веќе предадени на ЈО за вршен масовен поткуп на гласачи, вршен притисок врз гласачи и учени врз гласачи од страна на неколку високи функционери на СДС за време на изборната кампања на декемвриските парламентарни избори и ништо од сето тоа. Во оформените предмети има сериозни индиции дека СДС незаконски ја финансирал изборната кампања и повторно ништо од тоа. Имаме целосно затајување на правото и на правдата за партијата СДС и за ДУИ, која е уценета до крајни можни граници за да остане во коалиција со СДС, но, затоа, од другата страна, има класична канонада од бесмислено поднесени обвиненија, на бесмислени судски одлуки, кои немаат никаква допирна точка со законите и со правото, но има многу врска со директните притисоци што вработените во една амбасада во Скопје ги вршат врз судиите за да донесат одлука на штета на

раководството на ВМРО-ДПМНЕ. Сценаристот си обезбедил дременачи во судовите, кои вршат агитација и навигација во судот како да се донесе одлука за конкретните предмети оформени против раководната структура на ВМРО-ДПМНЕ. Видлив е стратот кај судиите, посебно во апелација, што се демонстрира преку тактиката на „одење по жица“ кога донесуваат одлуки за предметите без да ги ценат законски доказите и да работат во согласност со законите во РМ.

Место заштита на човековите права и слободи на еднаков начин, со ист аршин, и врз основа на исти правила, сведоци сме на класична политичка хајка што се води против раководната структура на ВМРО-ДПМНЕ. За сите други сторители на кривични дела од редот на СДС има некаква непишана странска амнестија затоа што се послушни соработници во сценариото за разнебитување на државата. Додека сценаристот продолжува со брзо темпо да ги засилува антимакедонските чекори во насока на целосно наше бришење од картата на европските народи, Заев ја забеткува јавноста со криминалот на ВМРО-ДПМНЕ, кој никој жив не може да го докаже затоа што не постои.

И додека СЈО и СДС оркестрирано ја „забавуваат“ јавноста со некакви сензационалистички барања за притвори, правото никаде го нема. На негово место доаѓа голата, бруталната политика и присилата на политичката моќ. Откако Заев стапи на сцена со мускулите надувани од сценаристот и откако почна да се перчи како паун дека за него не важат ниту Устав ниту закони, правото и правдата во РМ отидоа бестрага.

Со противуставното инсталирање на СЈО, Уставот целосно се деградираше. Уставот и законите секојдневно стануваат крпи за бришење нозе на сите и на секого со секој поминат ден во работата на СЈО. Неискусни и правни аналфabetи се поставени на одговори и мошне сензитивни функции. Во СЈО се „печатаат“ политички обвиненија со

материјали што никаде во светот не можат да бидат докази во постапката. Незаконските прислушувани материјали не можат да бидат основа врз која ќе се темели ниту една судска одлука. Место сега по истекот на рокот, кога СЈО веќе не може да поднесува обвиненија, да се почне процесот на уништување на овие незаконски снимени материјали, гледаме како СЈО преку нивните стручњаци најавува поднесување нови обвиненија ако се пронајдат нови доказни материјали во преостанатите незаконски прислушувани разговори што е правен преседан и своеволно правно толкување само на СЈО и на ниту еден друг орган. СЈО си креира свои толкувања на законските одредби без за тоа воопшто да има надлежност.

Преку медиумите контролирани од СДС се создава голема fama и врева за потребата од притвор на целото раководство на ВМРО-ДПМНЕ. Не се решава врз основа на Устав и на закони, врз основа на меѓународно право и меѓународната практика, туку исклучително врз партиските интереси на СДС и на сценарист-менторот на Заев, кој ја создаде оваа стратегија за целосно оцрнување на ВМРО-ДПМНЕ. Со огромна црна пропагандна машинерија се тргна во поход против единствената македонска партија што ги брани националните и државни интереси на земјата. Единствената партија што стоеше на браникот да не се поништи македонската историја и македонскиот идентитет, единствената партија што не попусти во грчките преговарачки тактики за целосна промена на името РМ, како за внатрешна така и за надворешна употреба, единствената партија што не дозволи населување мигранти од Сирија и од другите делови на Африка во РМ и нивно трајно сместување со доделување државјанства така како што е предвидено во стратегијата на Заев, единствената партија што не дозволи употреба на албанскиот јазик како втор службен јазик на цела територија на државата, спротивно на Уставот, сега е ставена на нишан од надворешниот сценарист и од нашите измекарски структури сето тоа

да го понишат и македонскиот народ да го понижат на најдолен можен начин. Бидејќи нема потешко предавство на националните интереси од тоа што го прават свои луѓе, Македонци.

Згора на ова, новата Влада направи некаков, наводно, „експертски“ Совет за реформи во правосудниот систем во кој за само два-три члена би можело да се каже дека имаат судско искуство и ги познаваат проблемите во него. Сите други членови немаат никаква допирна точка со правосудниот систем на земјата, но затоа се во мошне блиски релации со СДС и со ДУИ. Токму блискоста со СДС и со ДУИ е единствениот критериум тие да бидат дел од советот за реформи. Има неколку членови што не се ниту правници, како, на пример, Фрчкоски, кој е доктор по политички науки, Најчевска, која како „глобалистичка балерина“ најмалку има авторитет да зборува за судски реформи, и други членови, кои се многу повеќе теоретичари, отколку практичари. На судството не му се потребни совети од политички филозофи, но ете владата на Заев проценила дека токму тие се најкомпетентните личности да даваат мислења за правосудниот систем. Во судството и во правосудниот систем видовме толку многу реформи. Мислам дека оваа сфера ги урна сите рекорди во земјата. Проблемот не е во реформите, туку во потребата на политичарите судиите и на јавните обвинители да ги стават во својот скут и да ги направат зависни од волјата на извршната власт. Тоа е спротивно на европските стандарди, но, за жал, оваа практика е сеприсутна и тешко дека од неа ќе можеме да се ослободиме во догледен период. Старата матрица на СДС во еден ден да бидат сметени и поставени нови повеќе од 600 судии во македонските судови е сè уште присутна во политиката на оваа партија. А, богами, и најголем дел од реформистите се поддржувачи на таа матрица, бидејќи токму во времето кога тие биле министри во владите на СДС дале „амин“ на таквиот недемократски начин на избор на судии за неколку секунди.

по судови и по обвинителства. За потсетување, „орањето“ беше јавно, можете само да замислите што се случувало зад кулиси...

РЕФОРМАТОРСКИТЕ СЛУГИ И НИВНОТО ПРАВО

Замислете да пуштите педофил да чува деца? Тоа, веројатно, само Шиндре би го оправдал, а Најчевска, пак, би го оправдала неговото оправдување. Иако, сега нема време за тоа, затоа што истата таа дежурна оправдувачка на разноразни девијации сега доби улога на „оправање“ на судството. Ни помалку, ни

повеќе, туку заедно со Фрчко, Калајчиев и Цаца – Николовска?! Најблиска паралела би била на волци да им дадете да чуваат јагниња...

Реално, последниве може и да имаат абер од и за судство, иако се партиски војници „до коска“, но првите двајца немаат ни абер. Да, вториот, можеби, се запознал со него благодарение на лустрацијата, но, инаку, е политиколог. Да, Фркле не е правник, иако „наградно“ предава меѓународно право. Затоа што во првиот мандат имаше атентат на претседателот на државата, а во вториот

го добивме „привременото“ име ПЈРМ, кое трае 22 години, нели. Најчевска, пак, по сите пари од Сорос, сега, најверојатно, работи на отелотворување на својата докторска дисертација „Редимензионирање на поимот на правната држава“, желна и орна со своите истомисленици да ги редимензионира државата, нацијата и историјата. Чуму не и судството. Да го направи според потребните димензии на Заев и на СДСМ, за добро да им служи долги, плодни години. Само што, најверојатно, на крајот на „гаранцијата“ веќе нема да биде „македонско“...

На крајот на краиштата, можеби во меѓувреме Бујар и Зоран ќе се договараат дали ќе го менуваат целосно или нема? Заев десетици пати вети дека ќе направи целосна „генерална“ смена во судството, а сега Османи го демантира?! Да, тогаш Заев беше во опозицијата и се враќаше на власт, па мораше да им предочи на судиите што ги чека доколку „не слушаат“ и судат според доказите и аргументираноста на постапките. Сега е на власт, нема потреба од такви глупости, „реформи“ и генералки. Сега, судите сами си знаат што треба да направат. А и „чадорот“ не е далеку да ги врати на „вистинскиот пат“, секако, доколку „застрнат“... ■

ПО ПОЧЕТНАТА ЕУФОРИЈА СЛЕДУВА СУРОВА РЕАЛНОСТ

РАЗОЧАРУВАЊА НА СЕКОЈ ЧЕКОР ОД НОВАТА ВЛАСТ

Пишува | Горан Момироски

Од тоа што може да се види во првите два месеца од новата влада највпечатлив е пристапот кон јавните прашања во кои нема новододадена вредност, нови принципи на работа, реално поместувања во дипломатијата или нов начин на избор на државни службеници. Од тоа што го видовме досега, главни принципи на работа се повлекување дефанзивни чекори, односно владата само укинува, менува, крати или, како што е случајот во дипломатијата, дава позитивни „ишарети“ од кои нема никаква корист. Практично, речиси нема нови свежи мерки што не ги спроведуваа ВМРО - ДПМНЕ или некоја друга претходна влада.

Менувањето директори во театрите затоа што биле „блиски на Груевски“ и поставување заслужни членови на опозицијата е здобиено право во македонскиот политички систем, кое

постои од 1991 година. Тоа го правеше и ВМРО-ДПМНЕ и сите други пред неа, но проблемот за новата влада е што тврдеше дека нема да ги прави работите за кои претходно критикуваше. Уште поголем проблем е што од прашањето дали „се симнал Мурто за да се качи Курто“ не зависат главните македонски проблеми, нискиот стандард на мала куповна моќ на граѓаните.

Објективно, не може да се очекува дека за првите сто дена или за првите 100 недели која било влада ќе може да обезбеди 30 илјади просечна плата, освен ако сега СДСМ не почне да тврди дека мислеле на бруто просечна плата, за која им требаат само по 100 евра од вработен. Но тоа не ги оправдува што дебатата на оваа тема исчезна длабоко зад сметките за кременадлите од бизиси и од коњи, на кои експертите за безбедност во МВР потрошиле денови и денови со цел да ја дефокусираат јавноста од вистинските теми. А тие, барем според

најавите од предизборието и од опозициските денови, беа поврзани со подобар живот, поголема плата, поевтини услуги, укинување давачки, намалување на улогата на извршителите и слично.

Воведувањето евтина струја и во сабота и по 22 часот не може да ги покрие сите неспроведени ветувања во економијата за кои, реално, сè уште е рано, но барем да чуевме како ќе се дојде до нив. Укинувањето на екстерното тестирање и на програмата според „Кембриџ“ не може да го покрие фактот дека владата не понуди нови начини на проверка на учениците, кои, според сите соодветни анкети, ни се речиси неписмени. Право на владата е да ги менува некои од принципите на работа на старата влада, било од идеолошки, било од практични причини, но менувајќи ги мора да даде соодветно образложение и замена за нив. Вакви примери има безброј.

Македонската влада уште во првите 60 дена од својот мандат увиде дека нејзините планови за менување на државата во поинаков правец од тој што го туркаше ВМРО - ДПМНЕ не функционираат. Поранешната опозиција, која со години ја критикуваше владата на Груевски за „диктаторски, режимски, недемократски, расипнички“ и низа други погрешни потези, сега ги прави истите чекори, без воопшто да почувствува дека треба да ги објаснува. Се разбира, дел од причините за ваквата состојба може да се кријат зад фактот што владата се наоѓа во првите сто дена во кои очекува „милост“ од јавноста, но, реално, принципите врз кои функционира засега, а не се поврзани со рокови, не даваат оптимизам дека и по 100 недели работите ќе се променат драматично

Со принципот „ова го укинуваме, па допрва ќе водиме дебата како понатаму“ се дава сигнал дека владата не е подготвена за решенија, туку само за деконструкција на „вмровштината“ во сите сфери на животот како врвна цел.

Да предложеше нов систем на образование во кој место учење напамет наставниците ќе почнеа со подготовка на практично решавање на проблеми, принцип на работа применет во многу странски земји, ќе немавме аргументи за забелешки, барем во овој ресор.

Министерство за транспарентност за тајни договори од јавен интерес

Слично е и во комуникациите, односно во односите со медиумите. Формирањето на Министерство за комуникации, кое засега е неформална група од 40 нововработени во владата, покажува дека новата влада, иако сака да прикаже дека прави нешто ново и свежо, всушност сака да „ги прошири и надгради“ сите принципи на работа на ВМРО - ДПМНЕ што жестоко ги критикуваше.

Централизација на вестите, кои ќе се канализираат од еден владин центар, е една од грешките за кои многу брзо ќе почнат да страдаат. Ниедна влада досега не успеала да стави целосно рака на медиумите, дури и во најлошите денови на македонската демократија. Како што набрзо ќе сфатат дека менувањето на правецот на известување кај најголемите македонски медиуми не може да им донесе профит. Оваа битка за новата влада е загубена и тоа мора да им е јасно, пред сè, затоа што и експозицијата на власт дојде, пред сè, со помош на социјалните мрежи, а не со помош на класичните медиуми. Освен ако по урнекот на британската премиерка Тереза Меј нема план да стави рака и на интернетот и на социјалните мрежи, што е невозможна мисија, чудно е зошто воопшто се планира министерство за комуникации или за пропаганда, сеедно. Самиот факт што од владата прилично лесно излегоа информации за ова тело е показател дека наскоро, кога ќе увиди дека една работа е да критикуваш на „Фејбук“ и на „Твитер“, а сосема друга да браниш владини политики на приватен профил, владата ќе се соочи тежок пораз.

Друг пример за непочитување на сопствените принципи е во-

ведување министерско место за транспарентност и за отчет и, во исто време, криење на договорот за добрососедство со Бугарија. Овие две работи не одат едно со друго.

Искрено, жал да го фати човек за министерот за транспарентност и за отчет, владиниот портпарол и другите 40 души во владиниот „тим за комуникации и за пропаганда“, кои сега си имаат голема мака што мора да кажуваат дека „некои работи не заслужуваат“ да бидат транспарентни.

Не им е лесно ни на другите луѓе во владата, кои со години ги критикуваа претходните власти за тајни преговори за името, а сега мораат во тајност да преговараат со Бугарија за работа што во сите нормални земји (каква што, според СДСМ, е Македонија од пред два месеца) се решаваат јавно и транспарентно. Тоа што премиерот Заев јавно ѝ оддаде почит на ВМРО-ДПМНЕ за постигнатото во преговорите со Софија не може да го подобри горкиот впечаток дека власта се плаши пред своите граѓани да открие договор што, наводно, е добар за нив. Со ова премиерот најдиректно им порача на граѓаните дека тие не се доволно способни да проценат што е добро, а што лошо за нив.

Дебата ќе мора да има, без разлика што планира владата

Вработувањето деца на министри во владата, најмување советници во владата без да се наведе прецизно зошто се најмени и што точно ќе работат, ангажирање на УЈП за наплата на радиодифузната такса, која веќе се укинува, задолжувања на владата без соодветни информации за јавноста се само дел од темите за кои што допрва ќе се отвара дебата без разлика што за тоа ќе каже министерството за комуникации и транспарентност.

КОЛУМНА

Но тоа не се и најголемите проблеми на оваа влада. Дури и ако одговорните за транспарентност наредат медиумите да не пишуваат за лошите теми како за критиките од Брисел во врска со „партизација на администрацијата“, пораките на Косијас за неподготвеноста на владата, непоканувањето на Заев на средбата во Солун, тие не можат да ја спасат владата од центрифугата во која ќе западнат.

Особено откако ЕУ ќе почне со систематски забелешки за неспроведените работи и откако ВМРО-ДПМНЕ ќе заврши со фазата на збунетост во која нејзините пораки не можат да допрат до голем број граѓани.

Заев и неговите министри се во голема заблуда ако мислат дека граѓаните за голем дипломатски успех ја сметаат посетата на Босна и Херцеговина, земја со која имаме пријателски односи отсекогаш, но со

која немаме ниту заеднички инфраструктурни ниту какви било сериозни проекти.

Сегашната опозиција не победуваше 10 пати по ред на избори затоа што Груевски беше во посета и се сликаше во Загреб, Белград или во Подгорица туку затоа што голем дел од граѓаните видоа некаков кар од тоа. Без разлика дали тој сега како лидер на опозицијата е во постојана пресија и, практично, поради низата обвиненија од СЈО

почесто ќе го гледаме пред суд отколку во Собранието, за неговиот наследник работите воопшто не се лесни.

Времето на убави зборови, конструктивноста со Софија и со Атина, сметките од кафеаните во кои се јадело на државен трошок, американската и европска помош, и судските процеси ќе завршат, но граѓаните сè уште ќе очекуваат подобар живот. А времето истекува немилосрдно, пред сè, за тие што се на власт. ■

ИНТЕРВЈУ СО ДРАГАН ЦУКЛЕВ,
ЕКОНОМИСТ И ПРАТЕНИК ОД
ВМРО-ДПМНЕ

БУЏЕТОТ СЕ КРОИ ЗА ПОТРЕБИТЕ НА ПАРТИСКИТЕ ВРАБОТУВАЊА

ВКУСЕТЕ ЈА УБАВИНАТА НА ОВОЈ
**ГРАДЕЖЕН
СПЕЦИЈАЛИТЕТ**
НА СТРАНА А ВО ЦЕНТАР

890e / м²

СТАНБЕНО - ДЕЛОВЕН ОБЈЕКТ
**ПОРТА ПРОЛЕТ
- ШТИП -**

НАРАЧАЈ ГО ТВОЕТО ПАРЧЕ ЛУКСУЗ НА: 070 269 213, 070 233 060

Во 16 ставки од ребалансот на буџетот има зголемување на платите и на надоместоците за 300 милиони денари, притоа имајќи предвид дека до крајот на годината има неколку месеци, од што може да се заклучи дека сите ќе бидат сведоци на голем број партиски вработувања, смета Цуклев. Според него, овие 50 дена надлежните за поттикнување на економијата прикажаа само задолжување и еден крајно политички и предизборен буџет за вдомување на партиските кадри и активисти на шарената револуција, кој не гарантира остварување економски пораст

Разговараше | **Александрија Сшевкоска**
Фошо | **Александар Ивановски**

▪ **Како го оценувате предложениот ребаланс на буџетот?**

ЦУКЛЕВ: Ребалансот на буџетот ја отсликува најавата за одржување на локалните избори и тоа преку одвојување средства за популистички мерки како укинување на радиодифузната такса, субвенционирање на минималната плата, а, пред сè, вработувања на партиските кадри и на активистите од шарената револуција во одредени институции. За илустрација, во само 16 ставки од ребалансот на буџетот имаме зголемување на платите и на надоместоците за 300 милиони денари, притоа имајќи предвид дека до крајот на годината имаме неколку месеци од што може да се заклучи дека ќе бидеме сведоци на голем број партиски вработувања.

▪ **Со ребалансот се кратат средства од капиталните инвестиции, колку е тоа оправдано и издржано?**

ЦУКЛЕВ: Тоа не е оправдано затоа што се губи развојната компонента и со вака поста-

вен буџет нема да се поттикне економската активност. Имено, тешко и дека ќе се реализира предвидената стапка на пораст од 2,2 отсто со толкаво кротење во капиталните инвестиции, односно 58 милиони евра.

▪ **Во согласност со ребалансот се планира задолжување на државата и на граѓаните. Дали е потребно толкаво задолжување?**

ЦУКЛЕВ: Ветувањата на СДСМ во предизборниот период и во изминатите неколку години беа консолидирање и намалување на јавниот долг, а со ребалансот гледаме сосема спротивни поместувања, односно предвидуваат зголемување на задолжувањето и тоа за износ од 150 милиони евра, од кои 100 се за странско задолжување, иако сме сведоци на реториката што ја имаа во минатото на секоја најавена еврообврзница. За тоа дали е потребно ова зголемување на задолжувањето доволно говорат капиталните инвестиции, односно го зголемуваме задолжувањето, а се намалуваат капиталните инвестиции, што е против секоја економска логика. Владата на Заев, ако продолжи така секој месец, за една

година ќе ги задолжи граѓаните околу 400.000.000 евра, а за четири години мандат граѓаните ќе бидат задолжени околу 1.600.000.000 евра. Ова ќе значи крах за државата. СДС изминатите години им се закануваше на банките дека нема да им бидат признаени државните хартии од вредност што ги купуваат од Министерството за финансии, за сега Тевдовски и СДС на истите тие банки да им нудат државните хартии од вредност. Но, тоа што е важно е дека СДС говореше пред изборите дека веднаш штом дојде на власт ќе го запре задолжувањето на земјата, а сега нема ништо од тоа.

▪ **Актуелната влада ги запре сите проекти на ВМРО-ДПМНЕ. Најеклатантен пример за тоа се патиштата. Колку овие постапки се оправдани?**

ЦУКЛЕВ: Не се запираат само патиштата, туку се запираат и проектите во гасификација, Клинички центар, водоснабдителен систем во Гевгелија и други капитални проекти, но причината за сето тоа е чисто политичка за да се фрли црна дамка врз реализацијата на овие позитивни и значајни проекти почнати од владата на ВМРО-ДПМНЕ.

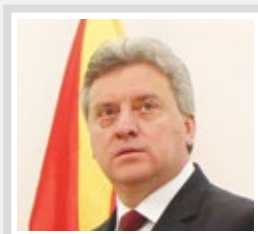
▪ **Една од најнезадоволните групи граѓани се земјоделците, толку им се ветуваше, а сега нивниот род скапува. Дали ветувањата за помош беа нереални или тоа е одраз на недоволната грижа на надлежните?**

ЦУКЛЕВ: Ветувањата кон земјоделците беа надвор од реалноста и ние предупредивме за тоа во предизборието затоа што тие им ветуваат гарантиран откуп на земјоделски производи, а сведоци сме дека сè што произлезе како реколта досега е со крајно ниски цени, а најголем дел од земјоделските производи останаа на нивите непродадени. На крајот земјоделците се тие што останаа со непродаден род како резултат на недоволната грижа и способност на надлежните.

▪ **Како ги оценувате капацитетите на владејачката гарнитура во соочувањето со актуелните економски предизвици?**

ЦУКЛЕВ: Можеби 50 дена се малку, ама се доволно за да се види дека се нема капацитет и визија за поттикнување на економскиот развој на Република Македонија. За овие 50 дена од надлежните за поттикнување на економијата видовме само задолжување, кое е во износ од 60-ина милиони евра и еден крајно политички и предизборен буџет за вдомување на партиските кадри и активисти на шарената револуција, кој не гарантира остварување на економски пораст. Минималната плата не е покачена на 16.000 денари, како што ветуваше Заев, ниту, пак, просечната плата се покачи на 30.000 денари. Докторите сè уште ги очекуваат ветените 100.000 денари плата, а нема почнато ниту еден километар од новите 500 километри автопат, кои СДС ги ветува како капитална инвестиција. Милионски задолжувања и ниту еден реализиран проект. Недомаќинското работење на СДС почна уште првиот ден на мандатот и уверени сме дека ќе трае до последниот. ■

Рекоа, не порекоа

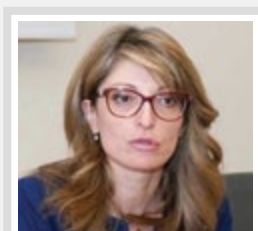
**ЃОРГЕ
ИВАНОВ**

Отсуството на транспарентност предизвика негативни коментари и загриженост во јавноста, која треба да се надмине со објавување на текстот на договорот пред неговото потпишување. Секогаш треба да се имаат предвид националните и државни интереси на Република Македонија. Кој било меѓудржавен договор не смее да биде на штета на македонските национални интереси.

**АНТониО
МИЛОШОСКИ**

За бугарскиот премиер ќе биде победа што ќе потпише договор во кој го нема терминот македонски народ, за македонскиот премиер и за Македонија како држава ќе биде пораз доколку биде потпишан текст каде што не се признава македонскиот народ како конститутивен народ во Република Македонија. Очекуваме Собранието да одржи итна и отворена седница за договорот меѓу Македонија и Бугарија, а Зоран Заев да го отвори пред јавноста за да се дебатира и народот да знае колкава корист ќе има Бугарија, а колкава штета Македонија.

**ЕКАТЕРИНА
ЗАХАРИЕВА**

Немаме намера ништо повеќе од тие клаузули или како и да е. Со договорот ја решивме работата со македонскиот јазик. Не е променета, истата е. Така што нема такви работи какви што сакаат ВМРО. И немаме намера повеќе да преговараеме. Тоа е понудата, тоа е договорот, кој е основа за консензус.

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

Сашо Тасевски

САШО ДОБИ ЛИЖАВЧЕ

Роген на:
10 август 1972 година во Скопје

Образование:
Факултет за грамски уметности на УКИМ во Скопје

Професија:
Ѕидар и за џејери и за тинкачи

носител на кандидатска листа на ТМРО.

- Луѓето имаат предрасуда дека уметниците не треба да се занимаваат со политика. За жал, во едно вакво импровизирана држава, околностите го бараат спротивното - размислувал младиот Тасевски во 2006 година. Според него, уметниците влегуваат во политиката од две причини: лична корист и кариера или дека веруваат дека можат да создадат услови во кои ќе ги употребат своите потенцијали.

Образложувајќи ги причините, тој вели дека тие со лична користи имале комплекси поради недостиг на талент, па преку политиката ги лекуваат преку тие што се докажани во својата професија. Другите, пак, вели, се свесни, самоуверени и вистински веруваат

Човекот кого во Скопје го познаваат од сокаци и кафеани, а не од претстави, по долгиот и вулгарен јазик, а не по маестралноста на писателското перо, во политиката влегува како десничар, националист,

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

дека можат да создадат услови во кои ќе ги употребат своите потенцијали. За него политиката е полесна, но многу лесно станува театар на жесток судир во кој успеваат најспособните.

Запознаени низ годините со потенцијалите на Тасевски, силно веруваме дека тој влегол во политиката поради првата причина.

Само пред два месеца писателот за курви и за тинкации беше згрозен од кадровскиот избор на СДСМ - Драги Рашковски да биде генерален секретар на владата. Па кога слегна правот, се крена во самоодбрана на изборот на Бубо Каров за некаков надворешен соработник на министерството за пропаганда и за цензура, а денеска е благодарен што станал директор. И не, не е погрешно да се каже дека одбраната на изборот да падне на Бубо Каров е самоодбрана. Бранејќи го изборот на Цацко, Тасевски се одбрани себеси.

„Бубо Каров ви пречи што го зеле за советник за медиуми и за комуникации? Па човекот е 40 години во медиуми. Поминал сито и решето. Бил успешен. Здобил огромна популарност со своите проекти зашто го нашол патот до публикација. Го знае нејзиниот нерв. Што? Според глупавите вмровци, кои до вчера ги голтале неговите скечови и буцкалоно груевистичко Ванковска, не бил компетентен. Кој е компетентен, ако не Бубо. Или не ви одговара зашто нема диплома за новинар или комуниколог. Па тој повеќе знае од некои ретардирани, кои имаат десет докторати за медиуми и за комуникации“.

Очигледно, Сашо не знае дека црна мантија не те прави поп, „ауди“ не те прави господин, ниту функција доделена од оваа влада докажан професионалец, вреден за почит. Тоа што си добил

функција значи дека устата ти е затната со државна ципка. И ништо повеќе. Сашо добил лижавче.

„Благодарност до сите на кои мојот избор за директор на Драмски театар им дојде како пријатно изненадување бидејќи ретко кој помислуваше на тоа решение. Не знам колку вреди да се каже тоа, но времето е такво што неблагодарно е да се премолчи. Кога првпат ме поканија на разговор некои луѓе од министерството и кога на мое изненадување ми ја соопштија понудата, прво што реков беше: Немам против, ама да знаете, немам партиска книшка.“

Едниот од нив ме погледна и кратко ми одговори: Баш ми е гајле! Толку“.

Ете, веќе ни е полесно, немал книшка човекот. На „Твитер“ и на „Фејсбук“ веќе кружат муабети за каква книшка се работи. Не, никој од тие буцкала не помислува на партиска или на ученичка. Но, на здравствена...

Омажот на личноста и делото на овој човек што завршил на Факултетот за драмски уметности, но го викаат и колумнист и писател за пеперуги и за тинкации ќе го завршиме со една негова паметна мисла. Да, паметна, зашто секому може да му се случи.

„Вие од СДСМ правите ли проверка на тие што ги ставате на важни функции? Или тоа го правите само по чуен убав глас за некој? Какви реформи ќе правите ако во нивно спроведување ги вклучите полтроните на Груевски? Треба да знаете дека во подлизурковците рти семето на пропаста на секоја власт. Изгледаат безопасно и лигаво, но, во суштина, се опасни зашто лесно поткупливи и склони да му се одмаздат на секој господар“.

Рекоа, не порекоа

**ЗОРАН
ЗАЕВ**

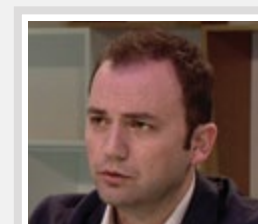
Македонија има условена отворена понуда од НАТО. Ако се реши проблемот за името, НАТО нема да решава дали ќе нè покани, одлуката е донесена. Само треба да го решиме проблемот за името.

**НИКОЛА
СРБОВ**

Имаме домашни политичари што не ги штитат нашите македонски интереси. Особено новата влада предводена од СДСМ. Сегашната влада не го гледа интересот на Македонија и на македонскиот народ. 11 години некој цврсто стоел зад македонските интереси за Заев за еден месец да ја свитка „кичмата“ со Бугарија и да се откаже од македонските национални интереси.

**БУЈАР
ОСМАНИ**

Во наредните денови владата ќе го разгледа и, се надеваме, брзо ќе го усвои законот за употреба на јазиците. Не очекувам опструкции од опозицијата. Верувам дека заеднички, со консензус, ќе се донесе законот за јазици.

Пишува | **Ацо Сџанковски**

Без одговорноста ниедна етика, никаков морал не можат да ја остварат својата суштина. Напротив, остануваат празна реторика и куп лаги. Но, практично, нема човек, кој не се соочил со својата совест, доколку во одредена ситуација не бил одговорен кон нешто или некого, кон одредена доблест или вистина.

Облаците поминуваат, времето тече, а ние гледаме многу малку одговорност на нашата политичка сцена. Посебно од тие, кои „го водат орото“, од тие, кои со закани и притисоци станаа власт. Ништо подобра не е ситуацијата во светот, а во некои делови од планетава зацарувал вистински пекол во општествената реалност. Но, „сето тоа народот ќе го позлати“ (Лаза Лазаревиќ, 1881 г.). Повторно со закани, притисоци и со насилство.

Отсекогаш било така, недостигот од одговорност, која би произлегла од почитта кон другиот, создава револт и конфликти, а има ли помала одговорност од човека што има позиција на роб?

Овој глобален систем, во кој одговорноста е сведена на минимум, создава заробеници и зависници, создава безумни несреќници и толпи како зомби.

Антропоморфните стада гнуа и зебри јуришаат кон апсурдот, создаден од немите агит-проп-клеветници и лажговци. Тие сите нешта ги гледаат низ призмата на парите, а, понекогаш, и низ волјата за моќ. Тоа се тие што веќе се задоволени со пари и сега скокаат по парче историја. Секое месијанство е некаков почеток на духовноста, колку и да е атеистички и империјалистички поставена оваа фанатична идеологија, на моменти окултна и подобна на секта. Веројатно, одговорноста останала само во рамките на оваа елитна дружина, како на пуст остров сред океан од немост и манипулација.

Овие проблеми и така никој не може да ги реши, поради енормната комплексност на нивната причинско-последична структура. Тие, кон тоа, и се мултиплицираат и создаваат сè покомпликувани мрежи и лабиринти на каузалност. Така, со ваквата емпирија, тие што треба да се одговорни, а не се, ја оправдуваа својата целосна индолентност кога се работи за нивната морална должност кон другиот. И тогаш, тие се малодушни и апатични, но кога на патот доаѓаат лукративните афери, еве ти ги, орни и многу динамични, заинтересирани до бесвест и со начулени уши како чакали.

Сега е време за жетва. Од каде? Секако, од буџетот, а од каде, кога не гледаме инвеститори на повидок. Со нивното неморално чинодејство во процесот на преземање на власта, се легитимираа како криминалноориентирани политиканти без одговорност и кредибилност, а од таквата дружина сатрапи бега секој разумен и чесен бизнисмен.

Ја добија власта, но го загубија своето достоинство. Вербата во нив остана само кај тие, кои очекуваат позиција, за која, впрочем, се утепаа од работа во предизборието.

Но, за волја на вистината, има премалку „добри“ места за премногу аспиранти. А и треба да се враќа долг.

Тој, финансискиот, полесно ќе оди. Добро ќе се заграби во буџетот. Досега најголемиот и најамбициозен буџет во историјата на Република Македонија, што го создаде минатата влада. Во досега најобемната програма на ВМРО-ДМПНЕ беа испланирани стотици проекти, кои требаше да ангажираат огромен број вработувања и да создадат предуслови за нов голем скок во економијата на државата. Но, граѓаните, за жал, тие 350 илјади гласачи на СДСМ, останаа и глуви, и слепи за овие понуди. Тие паднаа на болшевичката пропаганда со криминалните интенции, инсинуации и инкриминации во стилот – „држете го крадецот“, но и на неколкуте предизборни балони напумпани со лаги, од типот – „30 илјади денари просечна плата и 16 илјади денари минималец, плус 12 илјади денари социјална помош“ за дремењето пред селските кооперативи да изгледа како дебетен клуб, а навивачите на Комунарец да добијат убедлива илузија, дека се некаква организација.

Во последниве години лошотијата на исфрустрираните крипто-комунисти, сега пребоени во неолиберали, ескалира до невидени пропорции. Како ли ќе се легитимираат, кога повторно ќе дојде до големи геополитички промени во светот, промени со историска магнитуда како тие во 1989 година, кога се урна Берлинскиот ѕид или таа, од 1939 година, кога фирерот го почна својот блиц-криг?

Но, тие, едноставно, не мислат на иднината, и ако тоа го прават, го прават само кога се работи за пари. Манијачката одговорност кон сопствениот финансиски бенефит ги неутрализира сите други одговорности, а кон татковината и народот чувствуваат само одбојност и презир. Би рекол, дека отсуството на одговорност кон виталните интереси на државата е, всушност, дел од нивната интимна идеологија, нивното патолошко обожување на омразата и бескрајната посветеност на концептот на одмазда, како доктрина на нивната бласфемична догма.

Затоа безидејноста и апатичноста надоаѓа како поплава од ниски страсти, што од улиците и булеварите, по кои маршираа „шарените“, се вселија во владините кабинети, а оттаму зрачат кон општествените системи како отпадок на пристојноста, на добриот вкус и на одговорноста. Кога на сето ова ќе се додаде и садистичкиот карактер на бирократите на НАТО и на ЕУ, тогаш е јасно сето ова ужасно и дегенерирано однесување на курентните властодршци.

Од заколнати борци против империјализмот, станаа негови најогнени апологети. Тие што сега повторно ја узурпираат власта, наспроти народната волја и со бесрамни манипулации, кои до пред некое време го обвинуваа ВМРО-ДМПНЕ за врховизам и за пробугарски ставови, денес, каков парадокс, одеднаш им го продаваат македонското име на Грците, а со Бугарите се – „с’шти народ“. Каков пресврт на СДС-врховистичка. ■

Разговараше | Невена Појовска
Фофо | Александар Ивановски

« Вие сте првиот директор на Археолошкиот музеј, реализирате многубројни проекти, но со промената на власта бевте сменети од директорската позиција и продолживте со работа во истата институција на местото раководител на секторот за стручни работи... Но, и од ова место добивте отказ... Кажете ни подетално за што станува збор?

ЧЕСТОЕВА: Да, впрочем и целата македонска јавност знае дека јас сум првиот директор на НУ Археолошки музеј на Македонија – Скопје основана во 2012 година како нов правен субјект и дозволете ми тука да објаснам дека претходните години музејот како оддел функционираше во рамките на Музејот на Македонија, заедно со етнолошкиот и со историскиот музеј. Имено, Владата на Република Македонија со одлука ја основаше оваа институција, а јас бев назначена за нејзин прв директор, па оттаму и велам дека сум нејзин основач. Ги изготвив и донесов сите основачки акти, го впишав во Централниот регистар и морам да нагласам дека од мај 2012 година, па до втората половина на 2013 година јас бев единствената вработена во оваа институција. Ова го објаснувам за да одговорам на некои напади, кои анонимни вработени во музејот преку „Фокус“ и „Плус инфо“ ги пренесоа во понеделникот, инстурирани од страна на Министерството за култура за да го омаловажат мојот ангажман во изминатите години.

Но, јас еве и овде ќе порачам дека сите тие дојдоа во „Белата зграда“ на нивни личен покажан интерес преку транспарентна постапка и јавен повик за што постои документација во музејот, и со нетрпение го очекуваа влегувањето, а да не зборувам за тепачките за канцелариите. Но, денес тие истите го напаѓаат музејот и јас еве ја користам можноста од овде да им порачам слободно нека се вратат во Музејот на Македонија за веќе да не се измачуваат.

« Од Министерството за култура тврдат дека „воопшто не станува збор за отказ, односно раскинување на договорот за вработување на определено време за работното место раководител за стручни работи, без отказан рок, додека наведеното лице користи боледување, туку за донесување одлука од страна в.д. директорот за прогласување на предметниот договор за ништовен, во согласност со прописите од областа на облигационите и работните односи, што значи дека нема правно дејство“... Најавивте кривична пријава, која е Вашата страна на приказната?

ЧЕСТОЕВА: По завршувањето на мојот мандат бев разрешена од функцијата директор и низ една транспарентна постапка, со согласност од Министерство за финансии, со мислење од Антикорупциска комисија, со оглас во два весника, како што налагаат законите, конкурирав за работно место раководител на стручен сектор, на кој повторно низ транспарентна постапка, со сите неопходни документи што беа услов во согласност со законот и со огласот, бев избрана од страна на комисија за селекција на кандидати и склучив договор за вработување, нормално, со новиот директор, кој беше назначен по моето разрешување. Ова го истакнувам за да одговорам на обвинувањата на Министерството за култура дека сум се самовработила. Тоа е невидена небулоза од нивна страна и можеле да се информираат од новото раководство на Археолошки музеј.

И тука почнува мојата голгота, веднаш почна мобингот врз мене, не ми дозволија да си ги земам моите лични работи од канцеларијата и во мое отсуство, иако побарав кај новиот директор да си ги земам моите лични работи, како во време на инквизиција, ми попишаа сè што беше моја лична работа, за што поднесов приговор на УО, но од страна на претседате-

лот на УО тој приговор не беше ставен на дневен ред, па бев присилена да поднесам претставка до Народниот правобранител.

По 10 дена, иако канцеларијата се користеше од страна на новиот в.д. директор внатре беа моите лични работи, меѓу кои и резултати од моја крвна слика. Ова го споменувам за да ја информирам јавноста со какви методи се служи актуелното раководство.

Веднаш бев сменета од канцеларијата во која требаше да биде сместен раководителот и со писмен допис од директорот бев сместена во мала канцеларија каде што се чуваат животински коски (археозоолошка канцеларија).

Но, нормално, тука не беше крајот, не можејќи да го издржам овој притисок на 20.7.2017 година отворив боледување. При вршењето на лекарските контроли во петокот бев известена дека не ми е платено здравственото осигурување и јас се посомневав, по што добив известување од Агенцијата дека сум разрешена во петокот во попладневните часови, пред крајот на работното време.

Претходно, од страна на министерот Алаѓозовски, лично беше повикана трудова инспекција, која констатираше дека нема забелешки на постапката, за што постои официјален записник. Незадоволен од овој записник, министерот прати уште една инспекција сега проширена со раководителот на сектор во Трудовиот инспекторат, господин Злате Стојановски, со инспекторката Нада Николова и претставник од Министерството, Маја Митревска. Јас немам информации за овој записник, министерот прати уште една инспекција сега проширена со раководителот на сектор во Трудовиот инспекторат, господин Злате Стојановски, со инспекторката Нада Николова и претставник од Министерството, Маја Митревска. Јас немам информации за овој записник, но знам дека притисокот од Алаѓозовски бил експресно да ме разрешат и тоа се случи наредниот ден додека јас веќе бев на боледување. За иронијата да биде поголема одјавена сум со истиот

ден кога сум и пријавена за да можат да не ми дадат плата, а јас уредно доаѓав на работа за што постои доказ во електронскиот систем за евидентирање на работно време и си ја извршував мојата работа во согласност со Правилникот за систематизација и за организација на работни места.

По моето гостување на ТВ „Нова“ каде што го обелоденив случајот, министерот, најверојатно, засегнат од вистината и од фактите, а скриен зад анонимни дописи на вработените преку нивните мегафони („Слободен печат“, „Плус инфо“ и „Фокус“) почнаа да ми се закануваат со кривични пријави.

Еве во оваа пригода би сакала да му се обратам да се соочи со мене, а не да му наредува на директорот да пишува анонимни дописи, но и да му порачам, не ви се плашам, чесо работев и горда сум на тоа што го сработив, реализирав стотици проекти, изложби конференции... Впрочем, јавноста редовно беше информирана за тоа и тоа може да се види и потврди.

Правдата ќе ја барам на суд, но ќе поднесам и кривични пријави за одредени функционери, кои спротивно на законот го донеле решението. Јас, за разлика од нив, верувам во институциите на верувам дека правдата ќе излезе на виделина.

« По вокација сте археолог. Како го коментирате тоа што со ребалансот на буџетот се скратени средствата за Скупштина и за археолошки истражувања на локалитетите низ државата за повеќе од 70 проценти. Значи ли ова дека Владата ќе ги запре археолошките истражувања на локалитетите низ Република Македонија?

ЧЕСТОЕВА: Со жалење морам да констатирам дека со ребалансот на буџетот се скратени финансиските средства за про-

ВЕСЕЛА ЧЕСТОЕВА,

ПОРАНЕШЕН ДИРЕКТОР НА АРХЕОЛОШКИ МУЗЕЈ

НЕ ВИ СЕ ПЛАШАМ, ГОРДА СУМ НА ТОА ШТО ГО СРАБОТИВ!

Сите вработени дојдоа во „Белата зграда“ на нивни личен покажан интерес преку транспарентна постапка и јавен повик, за што постои документација во музејот, и со нетрпение го очекуваа влегувањето, а да не зборувам за тепачките за канцелариите. Но, денес тие истите го напаѓаат музејот и јас еве ја користам можноста од овде да им порачам слободно нека се вратат во Музејот на Македонија за веќе да не се измачуваат, вели Честоева

ектите во делот на заштитата на културното наследство. Запрени се археолошките истражувања за повеќе од 70 проценти. Запрен е проектот за реконструкција на Античкиот театар во Скупи... Плаошник, поднесен е предлог-закон за укинување на Законот за национален уметник. Сето ова значи уназадување на културата во делот на археолошките истражувања, заштитата и на презентацијата. Место да почнат да се занимаваат со работа, со проекти, тие се впуштаат во инспекции за да можат да најдат некои неправилности или, ако не ги најдат, да напишат образложенија „блиски до актуелната власт“ како што беше случајот со Јелена Жугиќ и со Братислав Димитров и сега, најново, со директорот на манифестацијата „Охридско лето“.

Во изминатиов период од директорските позиции беа сменети Јелена Жугиќ,

Братислав Димитров, Вие и последната смена е на Оливер Арсовски, директорот на „Охридско лето“... Има ли потреба од партизација во културата?

ЧЕСТОЕВА: Во врска со обвинувањата што дојдоа од страна

на Министерството за култура за ослободување на културата од партиски војници би сакала да одговорам дека партизацијата во културата не значи ако не си истомисленик со власта. Ние сите сме докажани професионалци во својата дејност. ■

ДЕМОКРАТИЈА СО ПРЕВЕЗ НА ОЧИ И СО ЛЕПЕНКА НА УСТА

МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ПРОПАГАНДА ЌЕ ЈА „ЗАКРЕПНУВА“ ДРЖАВАТА

Владата ќе ги држи под контрола сите институции. Секторот за информирање на јавноста со 40 лица преку еден центар ќе ги координира сите информации што ќе ги даваат владините тела. Со други зборови, се формира министерство за пропаганда, кое, во секој случај, ќе сака да пласира само позитивни информации за владата, а, во исто време, ќе ги блокира министерствата и другите институции да даваат навремени информации, кои можат да ѝ наштетат

Пишува | Билјана Зафирова

Синопка сум заспал и еден таков сон сум сонувал, како се оправила државата и сите сме имале по 2.000 марки плата, сабајлето кога стана сум се помочал од среќа... раскажуваше Цацко Коњопишки во деновите кога беше одличен

комичар. И сега некој реши сонот да му се види јаве. Да „дојде живот“ и тој да трие раце од таканаречениот живот. Овој пат не во какво било комично шоу. Овој пат во вистинско реално трагикомично шоу. Прво дојде Цацко Коњопишки, па потоа и Сашо Тасевски за директор на Драмски. Премногу хумор за краток период. Неспорни се некои

нишни квалитети. Но, сепак, односите со јавноста е нешто посериозно од счез во К-15 или вулгарна колумна или книга на Сашо Тасевски.

И така Љупчо Каров - Бубо стана советник на министерот за комуникации, отчет и транспарентност, Роберт Поповски. Ќе советува како министерството да стане министерство за пропаганда. Каров беше од тие вечните борци за демократија, главните критичари на, како што велеа, секоја власт што ќе дојде. Ама некако поубаво им дојде во прегратките на новата власт, отколку на чело на критичноста. Сите тие таканаречени борци и критичари

СЕРВИС „ЏЕРСИ“
ЛИДЕР ВО СВОЈАТА ДЕЈНОСТ

- Репарирање и одржување камиони со употреба на специјализиран алат;
- 12-метарска рамка за исправање шасии, единствена на Балканот;
- Хитер машина за загревање шасии без оштетување;
- 17-метарска комора наменета за бојадисување;
- Компјутерско штелување геометрија на предна и на задна оска на камиони и на комбиња.

ЏЕРСИ
ЛИМАРСКО ЛАКЕРСКИ СЕРВИС ЗА КАМИОНИ

ТЕЛ. 02/2464-564
e-mail: jersy@jersy.com.mk

сега станаа главни креатори на владиниот Пи-Ар. Комичарите и твитерџиите сега имаат нова улога - да ја шират пропагандата. Тие што боеја згради по улиците, викаа, повикуваа, не-годуваа, стоеја на бината пред МТВ држејќи говори, „пеејќи“ стихови, сега се сместија под државна капа. Кој во собраниска сала, кој на советничко место, некој на портпаролско. Има доволно место во владата, со оглед дека таа сака да ги држи под контрола сите институции. Ќе формира секторот за информирање на јавноста со 40 лица. Преку еден центар ќе се координираат сите информации што ќе ги даваат владините тела. Со други зборови, се формира министерство за пропаганда, кое, во секој случај, ќе сака да пласира само позитивни информации за владата, а, во исто време, ќе ги блокира министерствата и другите институции да даваат навремени информации, кои можат да ѝ наштетат. Им се врзуваат рацете на луѓето по министерствата. Нема креативност и независност од „централата“. Тоа што повеќе плаши е дека ќе се направи нова „Фабрика“, како од времето на владата на СДСМ кога премиер беше Владо Бучковски, а дел од таа влада има и во сегашните институции. Група новинари по работното време подготвуваа прашања и одговори за владините претставници. Речиси иста приказна како сегашната, само што сега место со црни пари, луѓето што ќе го работат ова ќе бидат вработени во владините институции.

Роберт Поповски ја смирува јавноста велејќи дека нема да има влада на која Пи-Ар ѝ е поважен од реалноста. Но ретко кој му верува, особено по неколку потези - вработувањето на Петрит Сарачини, на Влатко Васиљ, на Никола Наумовски, на водителката на „Фчерашни вести“, Јована Аврамовска. Револтот кај јавноста е голем. Уште поголем е кај тие што слепо веруваа дека одеа

по улиците и спиеја во шаторите за некаков живот што им го ветуваа. Дојде живот, но не за сите.

Васиљ – ако не прифатев, ќе бев себичен

Влатко Васиљ се обиде да го оправда своето вработување во владата. Вели дека би бил себичен ако останал постојан критичар и ако не го дал своето знаење и својата стручност.

- Го поминав поголемиот дел од последните десет години во критика на тоа што сметам дека не беше нормална власт, туку систематски организирана, репресивна диктатура, која за единствена цел имаше лично богатство. Позицијата на критичар не си ја доделив сам, ниту, пак, некој ми ја даде. Социјалните мрежи се место каде што секој може да каже што мисли. Јас го искористив тоа свое право. Очигледно, тоа што сум имал да го кажам, резонираше со многу други граѓани, кои во моите твитови и статуси гледаа слични ставови, кои најчесто не беа ништо повеќе отколку барање разум и свест во ситуации на општествено лудило. Можев да бидам себичен и да изберам да останам критичар на социјалните медиуми и да го задржам своето konto како постојан критичар. А можев и да ги избирам моето знаење, стручност и познавање на новите медиуми и да ги применам на дело и да помогнам токму таму каде што бев критичен. Мојот стремеж е да бидам промената за која се борев и промената што сакам да ја видам. Си го должам тоа себеси и на сите тие што ме знаат и познаваат. Затоа се решив да ја прифатам понудата на новата власт и да бидам соработник и дел од тимот задолжен за комуникации со социјални медиуми

и за дигитална транспарентност. Цврсто сум убеден дека оваа одлука е вистинска и дека јавноста ќе се увери многу бргу во нејзината исправност, односно дека, навистина, може да се работи во служба на граѓаните и тоа да се прави многу подобро, поквалитетно и потранспарентно - пишува Влатко Васиљ, по што следуваат низа коментари за неговото, како што стои, „продавање“.

Бранителите на Заев го осигурија џебот

Се правдаше и Сашо Тасевски. Изненаден бил од одлуката. А немал партиска книшка. Немале партиска книшка никој од тие што се вдомија во Владата. Партиска книшка за лепачите на плакати. Треба да им се плати на другите - таканаречените револуционери, борци за промена. Или, подобро кажано, борци за промени на сопствениот џеб.

Дека владата на СДСМ вработува кадри што размислуваат и дејствуваат во нивни интерес посочија и од ВМРО-ДПМНЕ.

- Прочитани се и добро запаметени од сите граѓани, овие профитери и одработувачи, како што се: Зоран Бојаровски, Бојан Маричиќ, Дане Талески, Марјан Забрчанец, Петрит Сарачини, Никола Наумовски, Бранимир Јовановиќ, Влатко Васиљ, Дарко Лешоски и многу други сеачи

на магла, кои ги гледаме изминатиов период. Овие профитери се претставуваа како невладин коректив на власта и ја лажеа целата јавност дека бранат интереси на граѓаните. Со нивното ставање на платен список на Владата на Република Македонија се покажа дека цело време ги бранеле само интересите на Заев и на СДС, за што дебело биле платени и тогаш и сега - изјави неодамна потпретседателот на Унијата на млади сили на ВМРО-ДПМНЕ, Димче Арсовски.

Пратеникот Антонио Милошоски на свој начин прокоментира реформата на СДСМ:

Кој од (не)зависните вработени во Влада има најголем реформски потенцијал за „Живот“ и плата од 500 евра?

1. Керката на Тито Петковски
2. Синот на Самка Ибраимовски
3. Влатко Васиљ од шарените
4. Петрит Сарачини од шарените
5. Марјан Забрчанец од (не) владините
6. Бубо Каров - Цацко (не)комичар

И новинарот Цветин Чилиманов со критика за низата вработувања. Вели „вработувањето на Цацко, Лешоски и на екипата од „Фчерашни вести“, Васиљ и другите клоновци во влада е супер за забава и за фркање сеир. Сериозните работи што не смеаме да ги губиме

од вид се договорите за распродажбата на национални интереси со Бугарија, Албанија и со Грција. Но, да не забораваме и на бегалците. Во моментот, странските газди на „црпнатиците“ им подготвуваат стратегија според која Македонија ќе мора да им дава државјанства на мигранти вратени од Германија, па уште и

да дозволи синџир-миграција (ако дојде еден член на семејството, да мора да го примиме целото семејство)“.

И нивните против нив

Критики стигаат и од доверашните поддржувачи на СДСМ и гласни критичари на владата на ВМРО-ДПМНЕ.

„Владата комплетно ја потцени цела македонска јавност со тоа што ангажираше луѓе за Пи-Ар, кои претходно, преку своите досетки и смисла за хумор успеаја да внесат светлина во мрачниот 10-годишен период. Тоа што на луѓето им беа симпатични на социјалните мрежи или на екраните, ни под разнo не укажува на тоа дека истата таа симпатија ќе ја имаат и како државни службеници. Од смисла за хумор на социјални мрежи до Пи-Ар на влада има илјадници чекори, цела наука бре луѓе. Цела армија за комуникации од познати ликови мене, искрено, ме плаши, не ми асоцира на транспарентност. Напротив, ми остава впечаток дека Роберт Поповски создава пропагандна машинерија, слична на претходната, со таа разлика што на претходната не ги знаевме имињата“, пишува новинарката Мери Јордановска.

Владо Апостолов, исто така, еден од новинарите критички настроени кон претходната влада на ВМРО-ДПМНЕ, со свој коментар:

На Пи-Арот во влада, очигледно, му треба Пи-Ар.

И водителот Огнен Јаневски, еден од погласните во шарената револуција, испрати порака - да си седите мадро и да работите турбо на реформите, а не да создавате комуникациски џин, кој ќе постави огромна пречка меѓу вас и граѓаните.

Пропагандните фабрики на СДСМ

Социјалдемократите се испраксирани за демократија со затворени очи и со залепена уста. Тие својата проба ја имаа уште во времето на Радмила Шекеринска и на Владо Бучковски. Јавноста сè уште зборува за најголемата афера во времето на владеење на СДСМ, кога Радмила Шекеринска беше вицепремиерка. Тогаш се случи „Фабрика“. Тогаш, на неколку метри од зградата на Владата, во една куќарка, се пишуваа текстови, се уредуваа вести и се креираше перцепција во интерес на СДСМ. Фабриката ја раководеше Петар Арсовски, еден од главните аналитичари на социјалдемократите, и Зоран Јачев од „Транспарентност“ на Слаѓана Тасева. Во аферата „Фабрика“ каде што биле ангажирани новинари да фабрикуваат текстови во корист на владата на СДСМ, беа споменувани многу новинарски имиња, меѓу кои и Горан Теменугов, Борјан Јовановски, Сабина Факиќ, Герман Филков и други.

Министерот на СДСМ за внатрешни работи, Томислав Чокревски, велеше дека постои административен брак меѓу новинарите и државата, а перјаникот на СДСМ, Љубомир Фрчкоски за македонското новинарство, од позиција на министер, изјави „наменски се одгледува како печурка во подруми и се храни со гомна“.

На стартот на својот мандат, со сè уште нереализирани ветувања за просечна плата од 500 евра, нови работни места и инвестиции, и со сè поголем револт кај граѓаните поради последиците од договорот за добрососедство со Бугарија, од тиранската платформа и од најавите за промена на името, станува сè поочигледно дека новата влада на среден рок има шанси само да смета на пораст на рејтингот преку издавање државјанства на бегалци

МИГРАНТИТЕ ПОВАЖНИ ОД РАНЛИВИТЕ КАТЕГОРИИ

НОВАТА ВЛАДА НОСИ ЖИВОТ ЗА БЕГАЛЦИТЕ ВО МАКЕДОНИЈА

Подготвила: Кристијана Николова - Кузмановски

Вакво решение е предвидено со новата Нацрт-стратегија за интеграција на бегалци и странци 2017 – 2027 година, како и со Акцискиот план 2017 – 2027 година, документи во кои е опишано како Министерството за труд и за социјална политика планира да ги задржи и интегрира бегалците што ќе транзитираат низ Македонија до Западна Европа. Во документите се наведува дека на мигрантите, освен македонско државјанство, им се гарантира добро образование, полесен пристап до вработување и можност за обезбедување стан во кој ќе може да ги повикаат и своите роднини од другите земји во светот.

Можеби звучи неверојатно, но ова е реално запишано во стратегијата за која новата министерка за труд и за социјална политика веќе и

јавно, и тоа преку социјалните мрежи, бара поддршка од граѓаните. А, од граѓаните само зачуденост и неверување дека може да се предложи целосна интеграција на бегалците за кои ни Европа веќе нема место. За нив Македонија нуди обуки за работа и вработување со помош на државата.

Разочараноста од ваквата владина политика е најголема кај ранливите категории граѓани, кои се надеваа дека ќе бидат приоритет на новата власт за помош и за поддршка, а не бегалците, кои воопшто не ја гледаат Македонија како своја крајна дестинација. Од граѓанската иницијатива „5 до 12“ велат дека се разочарани што децата со посебни потреби во матичната земја се ставаат во редот зад бегалците.

- Ние не можеме да оправдаме приоритет над нашите деца, на-

шата борба е за децата со посебни потреби како една од најранливите категории во оваа држава и не можеме да оправдаме приоритет да бидат странци пред нас. Како луѓе, како христијани, оправдуваме помош од секој, ама не можам да оправдам над децата со посебни потреби да бидат странци. Секаде во светот е така, прво се дава предност на ранливите категории во сопствената земја, а потоа се помага ако се има можности, на други - изјави Зоран Мијалков од Граѓанската иницијатива „5 до 12“.

Во документот се открива дека досега во земјата сопствен стан добиле 20 семејства, а државата планирала преку изградба на станови на државно земјиште и реновирање на постојни објекти во државна сопственост, на бегалците да им го реши проблемот со домувањето.

МТСП преку оваа стратегија предвидува интеграција од најрана возраст планирајќи изучување на македонскиот јазик како за децата, така и за возрасните, што би требало да им го олесни процесот на вработување во Македонија. Како најголема важност во стратегијата се предвидува итно решавање на следниве, според МТСП, стратешки препораки:

- Да се обезбеди запишување на децата во редовните програми за основни и за средни училишта;
- Изведување обуки за наставниците и за професорите на сите образовни нивоа за да се влијае врз квалитетот на образованието и формирањето пријателска училишна средина;
- Обезбедување можности за пристап до различните нивоа на високото образование.

Новата влада во Македонија ќе го олеснува пристапот до работни места за бегалците преку признавање на нивните здобиени квалификации и преку нострификување дипломи. Стратешките препораки вклучуваат и:

- Подобрување на пристапот до здобивање државјанство и поврзување со проактивниот ангажман за интеграција
- Олеснување на процедурите за семејно обединување како поддршка за процесот на интеграција.

Ваквиот потег од Министерство-то го објаснуваат со оцената дека поврзувањето со семејството може да го ублажи чувството на загуба што ги следи многу бегалци што, покрај семејството, ги загубиле својата земја, мрежата пријатели и животот каков што го познавале.

По објавувањето на стратегијата во јавноста од МТСП испратија и дообјаснување во кое велат дека ова е законска обврска кон меѓународните организации и договорите што Македонија ги има потпишано. Потребите на бегалците, велат од Министерството, се менувале со годините.

„Новите настани и глобалната политика кон бегалската популација беа причина за одредени мали дополнувања на првичната работна верзија на новата стратегија. Водејќи се од принципот на транспарентност во своето работење, Министерството за труд и за социјална политика вчера ја постави на својата веб-страница новата Нацрт-стратегија за интеграција на бегалци и на странци 2017-2027 година, со цел да се добијат сугестии од заинтересираните организации и граѓани. Овој консултативен процес ќе се заокружи со работна конференција на која ќе се дискутира за позитивните предлози во насока на унапредување на документот“, пишува во соопштението од МТСП.

На новата стратегија на МТСП реагираа и политичките партии, кои го осудуваат планот Македонија од земја за транзит да прерасне во земја што ќе биде крајна дестинација.

- Во Република Македонија, државата треба да им даде приоритет на граѓаните на Република Македонија, во делот на вработувањето, во делот на решавањето на станбеното прашање, во делот на кредитите, приоритетот треба да им се даде на граѓаните на Република Македонија. А стратегијата што ни ја предлага новата влада и Министерството за труд и за социјална политика, целосно ги маргинализира граѓаните на Република Македонија. Целосно ги маргинализира, а им дава приоритет на лицата што сакаат да се фокусираат, а тоа се лицата што дошле во Република Маке-

донија, мигрантите и другите категории лица. ВМРО-ДПМНЕ смета дека програмите на Република Македонија и ресурсите на Република Македонија треба да бидат првенствено насочени кон граѓаните на Република Македонија. Приоритет во делот на домувањето, поддршката за решавање станбено прашање, во делот на вработувањето и во делот на социјалните услуги треба да имаат граѓаните на Република Македонија. Република Македонија има многу ограничени ресурси, Македонија има покажано хуманост и Македонија нема неограничени ресурси со кои ќе може да ги реализира овие големи обврски што ги презема Владата на Република Македонија, а кои, ако се реализираат, ќе бидат на сметка на граѓаните на Република Македонија. Тоа е тоа што сакавме да го порачаме, што сакавме да го соопштиме - оценува Влатко Горчев од ВМРО-ДПМНЕ.

- За НДМ нема дилема. Овој документ во делот за државјанството е проект на антимакедонска основа бидејќи Македонија станува единствената земја во која мигрантите и бегалците полесно ќе здобиваат државјанство од самите Македонци. Односно, Македонците во однос на мигрантите и на бегалците се третираат како граѓани од втор ред во поглед на можноста за добивање македонско државјанство. Доколку владата дозволи олеснет пристап до македонско државјанство за мигрантите и за бегалците во услови кога за сите Македонци по потекло не важи олеснетиот пристап до државјанство, Македонија, дефинитивно, ќе послужи за потсмев на меѓународната сцена, а на страна опасноста по темелот на нацијата и на државата - оценуваат во реакцијата од Народното движење за Македонија.

Од Министерството за труд и за социјална политика, и покрај ваквите реакции, велат дека наскоро ќе биде донесен финалниот текст на стратегијата, кој ќе треба да почне со спроведување од годинава. Планот е во следните 10 години Македонија да ги реализира потточките запишани во документот. ■

Како што се наближуваат изборите во Германија, Ангела Меркел се соочува со жестоки критики за политиката за бегалците. Левичарскиот ривал Мартин Шулц го засили својот глас на долгогодишната критика од десницата

МОЖЕ ЛИ МИГРАНТСКАТА КРИЗА ДА ГО СПРЕЧИ РЕИЗБОРОТ НА МЕРКЕЛ?

Со месеци, кандидатот на Социјалдемократската партија (СДП), Мартин Шулц, се обидува - и не успеа - да најде проблем за да ја намали популарноста на конзервативната канцеларка Ангела Меркел. Во разговор со неделното издание на германскиот весник „Билд“, Шулц се осврна кон тоа што е, можеби, Ахиловата петица на Меркел, нејзината политика кон мигрантите од муслиманските земји.

- Во 2015 година повеќе од еден милион бегалци дојдоа во Германија, главно без мониторинг од владата - изјави Шулц за „Билд“.

- Канцеларката ја отвори нашата граница со Австрија од хуманитарни причини, но, за жал, без консултации со нашите партнери во Европа. Ако не дејствуваме сега, ситуацијата може да се повтори.

Меркел им вети на германските гласачи дека нема да се повтори тоа што се случи пред две години, кога стотици илјади луѓе, од кои многумина бегаа од војната во Сирија, пристигнаа во Германија. Бројот на мигранти минатата година се намали, но може повторно да порасне како што луѓето се обидуваат да избегнат политичка несигурност и економски тешкотии на места како Нигерија и Еритреја, а преку северноафриканските земји како Либија.

Повеќе од 70.000 мигранти преминаа преку исклучително ризичниот медитерански премин до Италија во првата половина од оваа година, што претставува пораст од повеќе од 25 проценти од 2016 година. Италија побара помош од другите држави на ЕУ во соочување со новите пристигнувања, но досега беше одбивана.

Шулц, кој треба да отпатува за Италија в четврток, вели дека Европската комисија треба да им плати на другите земји-членки да ги примат мигрантите и ја обвинува Меркел за пресметаната пасивност пред изборите во Германија во септември.

- Тие што сакаат да добијат на време и се обидуваат да го игнорираат ова прашање до националните избори се цинични - рече Шулц.

Во екот на бегалската криза во 2015 и почетокот на 2016 година, Меркел и нејзините конзервативни христијански демократи (ЦДУ) паднаа на историски најниско ниво во анкетите за јавното мислење, при што повеќе од 80 отсто испитаниците рекле дека нивната влада немала контрола над ситуацијата. Оттогаш Меркел и нејзината партија се повратија и во моментот водат во однос на Шулц и на СДП за околу 15 процентни поени во анкетите за јавното мислење.

Меркел, која моментно е на одмор и немаше јавни настапи за кажана за неделата, не одговори веднаш на критиките на Шулц. И, можеби, нејзиниот главен проблем за прашањето за мигрантите не доаѓа од социјалдемократите.

Напади од други конзервативци

Иако Шулц, можеби, се обидува да го искористи проблемот, Меркел, веројатно, нема голема причина да се плаши од нападите од левицата. Помалите коалициски партнери во нејзината актуелна влада како СДП ја поддржаа нејзината политика за бегалците. Поголемата закана може да дојде од десницата, каде

што Меркел е значително полиберална од огромното мнозинство конзервативци во Германија и во другиот дел на Европа.

Колку што повеќе расте бројот на мигранти, толку е поголем притисокот да се ограничи протокот на луѓе од Блискиот Исток и од Северна Африка во Европа. Минатата недела, на пример, австрискиот конзервативен министер за надворешни работи, Себастијан Курц, се закани дека ќе го затвори граничниот премин „Бренер“ меѓу неговата земја и Италија ако се зголеми бројот на илегални мигранти во Австрија.

И Меркел, исто така, се соочи голем број критики за ова прашање од баварската сестра на ЦДУ, Христијанската социјална унија (ЦСУ). Во неделата ЦСУ јавно ја прослави својата платформа за изборите, насловена како „Планот на Баварија“. Таа бара годишниот број на бегалци во Германија да биде ограничен на 200.000 - идеја што Меркел ја отфрли.

Претседателот на ЦСУ, Хорст Зихофер, не можеше да одолее да не ја повика канцеларката за ова прашање. Во интервју за весникот „Велт“, Зихофер рече дека сите

знаат дека миграциските бранови ќе продолжат. Зихофер предвиде дека одлуката на Меркел да ги отвори границите на Германија ќе ја чини ЦДУ-ЦСУ апсолутно мнозинство на изборите во септември и тврдеше дека конзервативците низ цела Германија се приближуваат до позицијата на ЦСУ.

- Бидејќи ориентацијата кон политиката на бегалците се промени во наша насока, повторно е возможно да се работи со ЦДУ со кредибилитет - рече Зихофер.

Зихофер додаде дека повторното заздравување на конзервативците во анкетите за јавното мислење делумно се намали на една построга линија за мигрантите. И тој се повика на спектарот на десничарската популистичка Алтернатива за Германија (АФД).

- Мислам дека сега е најважно да се користи паметна политика за да се стигне АФД под петпроцентната пречка (потребна за парламентарна застапеност во Германија) - рече Зихофер.

- Тоа може да се случи само ако продолжиме да бидеме паметни во нашата политика за безбедност, Турција, бегалците и Европа - рече тој.

Паралелни трендови меѓу мигрантите и популизмот

Врската меѓу политиката за бегалците и АфД не може да се отфрли. Десничарските популисти во Германија направија огромен скок на изборите освојувајќи 20 отсто од гласовите на некои регионални германски избори во 2016 година, со оглед на тоа што ефектите од масовните пристигнувања во претходните години станаа очигледни.

Но, кога балканската бегалска маршрута во голема мера беше затворена, бројот на бегалци се намали, а среќата на АфД почна да оди во надолна линија. Партијата моментно привлекува меѓу седум и девет проценти во анкетите за јавно мислење. Падот се должи на несогласувања во партијата, но, исто така, и на општото чувство кај населението дека „кризата“ со бегалците почнува да се надминува.

Губењето на поддршката за АфД грубо се совпаѓа со заживување на конзервативците во анкетите. Но, тој тренд може многу брзо да се смени ако зголемениот број мигранти што доаѓаат во Италија резултира со скок на нови пристигнувања во Германија пред изборите.

Студија објавена од Фондацијата „Бертелсман“ во ноември минатата година покажа дека стравот од глобализација е главен двигател на поддршката за десничарскиот популизам во Европа и дека прашањето за бегалците одигра најголема улога во конституирањето на тој страв.

Политичките научници велат дека мигрантите и бегалците се единственото најголемо прашање што ги инспирира луѓето да гласаат за АфД и дека поддржувачите на АфД имаат тенденција да бидат гласачи за едно прашање. Анализа направена од весникот „Зидојче цајтунг“ по еден од најголемите триумфи на АфД во септември 2016 година покажа дека 82 отсто од гласачите на партијата изјавиле дека миграцијата е главното прашање. А 17 отсто од гласачите рекле дека АфД е најдобро опремена за да се соочи со бегалците, партијата се обидува да избега од ниските едноцифрени бројки на прашањето за компетентност.

Сето ова укажува дека зголемувањето на бројот на мигранти во Германија ова лето ќе биде од корист за АфД на изборите и, можеби, ќе има влијание врз обидот на Ангела Меркел да освои четврти мандат како канцеларка. ■

Извор: „Дојче веле“
Превод: Ана Цветаноска

БАУЕР
МАКЕДОНИЈА

НЕШТО ЧУДНО СЕ СЛУЧУВА ВО АВТОКОМАНДА

МАЛКУМИНА ЈА ЗНААТ ТАЈНАТА А УШТЕ ПОМАЛКУ ЗБОРУВААТ ЗА НЕА

СО СЕКОЈА КУПЕНА ТЕРАСА ДОБИВАТЕ :

ГРАТИС СТАН, ПАРКИНГ И ВЕСЕЛИ СОСЕДИ

ЕЈ... И НЕКА ОСТАНЕ ОВА МЕЃУ НАС...

БАУЕР БГ - ВАШИОТ СТАН ПРОВАЈДЕР

БРОЈОТ КОЈ НЕ Е ЗА СИТЕ - 070 269 213

„ЛЕД ЦЕПЕЛИН“

И МУЗИЧКИОТ БАЛЕТ ОД ГЛАСОВИ, РИФОВИ, ЛАСЕРИ И ОД ДЕЦИБЕЛИ

Пишува | Соџир Косиџов

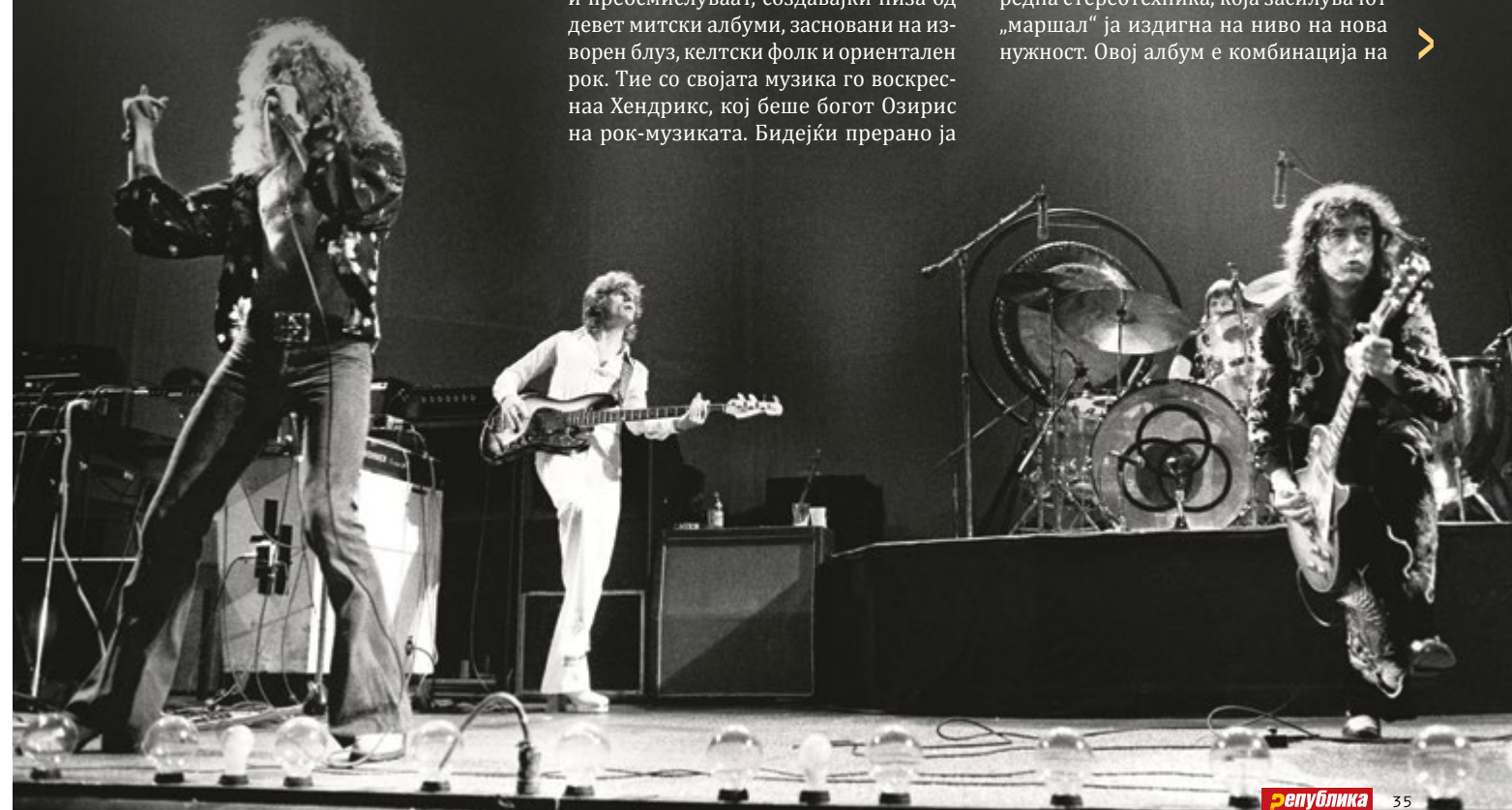
Во 1968 година „Битлс“ и „Ролинг-стоунс“ сè уште доминираа на топ-листите, како во Европа, така и во САД, кога полка почна да се пробива и „тешкиот“ рокенрол. Тоа беше музиката создавана и свирена од Џими Хендрикс и од групите „Ху“ и „Крим“. Таа година на музичката сцена, со својот тежок гитарски блузерскорокерски звук, се појави „Лед Цепелин“, британска група, чијшто индивидуалистички стил потекнува од многу извори и со тек на времето ги надмина сите други жанрови, иако речиси сите ги сметаат за основоположници на музичките правци хардрок и хевиметал. Од ваквите крути класификации тие на почетокот се бранеа со своите блуз и фолк-рок. Подоцна, кога ја освоија хардрок сцената, на сите обиди да ги вметнат во некоја крута класификација, одговараа со музика што ја нарекоа „кјароскуро“. Според нив, тоа е музика на светлина и на темнина, музика што содржи многу

динамика, контраст и поларитет, моменти на мрачни сенки и заслепувачка светлина. Би рекол дека тие правеа музички нумери што почнуваа како студии на класична гитара, кои пополека се засилуваат и се претвораат во непогрешлив и див хардрок, а на крајот се враќаат во мир, угасени со страст. Нивната музика не беше хевиметал во вид на репетитивен рокенрол, заснован на секогаш исти рифови, туку постојано варираше на музички ефекти, сенки и светлина и, секако, променлив ритам, со незаборавни рифови и со продолжени соло-делници.

„Лед цепелин“ е завршок не една еволуција – еволуција на рок-групи што од 1962 година почнаа да го освојуваат светот. Еден вид завршување на бранот почнат од „Битлс“ во митскиот клуб „Каверн (Хело Платон!)“ во Ливерпул. Ако „Пинк флојд“ нудеше вселенска епопеја, а питорексните „Блек сабат“ создаваа сатанистички галиматијас, тогаш „Цепелин“ ветуваа и исполнуваа четири-слоен коктел од виртуозност, моќ, секс и трипови. Постојано ќе се менуваат и преосмислуваат, создавајќи низа од девет митски албуми, засновани на изворен блуз, келтски фолк и ориентален рок. Тие со својата музика го воскреснаа Хендрикс, кој беше богот Озирис на рок-музиката. Бидејќи прерано ја

напушти музичката рок-сцена и, најверојатно, замина на некое поубаво место, четворката хардрок-мускетари се потрудија да ја обноват загубената жестина на рокот со неговото заминување. Тие се вистинските продолжувачи на неговата вуду-магија во музиката. Тоа го правеа на 215 концерти и на девет снимени студиски албуми.

Во првите четири години од кариерата, и по првите четири објавени албуми, станаа еден од најголемите рокенрол-бендови на сите времиња. Тоа останаа и денес. Тие се сè, само не обичен хардрок-бенд. Основна карактеристика на нивната музика е мокниот и неповторлив глас на Роберт Планта, грмотевиците на тапаните на Џон Бонам, пулсирачкиот бас на Џон Пол Џонс и извонредното гитарско умевање и виртуозност на Џими Пејџ. Секако, сето тоа беше придружено со музички иновации, како свиречки, така и продукциски. Нивното дебитирање беше жестоко: „Led Zeppelin I“ (1969г.), беше црно-белиот албум, со црна и бела магија и најава на нова звучна револуција во извонредна стереотехника, која засилувачот „маршал“ ја издигна на ниво на нова нужност. Овој албум е комбинација на

блуз, фолк и на источна музика. Пододна се покажа дека е клучниот момент во настанувањето на новиот музички жанр – хевиметал. Песните на албумот имаа посебен и единствен „тежок“ звук. Особено тоа се однесува за нумерата „Dazed and Confused“, која содржи фуриозно соло на Пејџ и ефектен уводен риф. На оваа песна и на песната „How Many More Times“, за првпат „Цеppelin“ ќе ја користи техниката на свирење електрична гитара со виолинско гудало. Оваа техника ќе стане заштитен знак на Џими Пејџ, како на сцената, така и во студиото. Нумерата „Black Mountain Side“ е отсвирана на акустична гитара, а во композицијата „Babe I’m Gonna Leave You“ има комбинација на акустичен и на електричен пристап во обработка на фолк-стандарди. Овој албум ги содржи Плантовите гласовни имитирања на гитарските ефекти на Пејџ, што е техника зајмена од старите блуз-мајстори, но ќе стане заштитен знак на „Лед Цеppelin“ во следните албуми и особено на концертите.

По првичниот успех следувааше „Led Zeppelin II“, издаден истата година. Тоа е црвен пекол на блузот. Комплетна вокална пиротехника. Прва песна на албумот е митската „Whole Lotta Love“, која почнува со силен риф, придружен со динамична ритмичка секција. Песната е архетипски хевиметал-химна, надградена на блуз-стандарди. Нејзината содржина е полна со ритуална опојност и нагласен сексуален контекст. Присутниот блуз е засилен со магнитуда на моќниот звучен удар носен од маестралниот риф од гитарата на Пејџ, преку кој Планта го постила својот моќен глас доловувајќи страстен повик на мажјак и крик на женска екстаза. Најсилен е средниот дел од песната, во кој Пејџ заедно со тонскиот снимател ги засилил сите копчиња од опремата за снимање, со што создадоа звучен експеримент, кој слушателот не го води кон вселенско пространство на медитативната бестелесност (како кај „Пинк флојд“), туку директно во дла-

бочината на сопствените неискжани страсти. Останати позначајни песни се акустично/електричната „Ramble on“, па „Heartbreaker“, песна со привлечен риф, компликувано гитарско соло и моќен вокален дел, како и „What is and What Should Never be“, песна со експлозивен хор. Овој албум беше целосен погодок и ги достигна првите места на топ-листите во САД и во Европа. Реализираа успешни турнеи по САД и по Европа, на кои одржаа безброј концерти, а некои од нив беа и рекордни (во 1973 г. во Темпа Беј, Флорида, со 57.000 посетители; 1977 г. во Понтијак Силвердром, САД, 76.200 посетители; и 1979 г. на Небворт мјузик фестивал, со 120.000 посетители). Концертите често им траеја и по три часа, а на нив изведуваша продолжени верзии на своите песни, на кои им додаваа и елементи на соул и на фанк во стилот на Џејмс Браун. Четворката, на почетокот, свиреше и американски рокенрол, од репертоарот на Литл Ричард и Фатс Домино, како и рокабили од Елвис Присли и Еди Кокран.

Третиот албум „Led Zeppelin III“, е издаден 1970 година и е направен од Пејџ и од Планта во Велс, што ќе резултира со рурален и акустичен звук, во кој ќе се почувствува влијанието на келтската и на фолк-музиката. Почнува со ода за викините, „Immigrant Song“, во која наездата на викините во историјата на Велика Британија и на другиот дел од западниот свет е претставена малку на поромантичен начин, отколку што се случила во реалноста. Оваа песна е обид на „Лед цеppelin“ на хипи-движењето да му даде викиншки, келтски и пагански шмек и имиџ – обид за еден рок-џихад, чијашто енергија се црпи во минатото и ѝ се дава на тогашната млада генерација, која се бунува против сите војни во светот. Нешто слично како што пееја Нил Дајмонд, Вуди Гатри, Ренди Њумен и Брус Спрингстин, само во помоќна музичка верзија. По оваа песна членовите на „Цеppelin“ сите ги нарекуваа рок-богови чекан на боговите. Другите песни од албумот се акустични песни, еден вид шетање по полињата и

по шумите на Келтите („That’s The Way“, „Tangrine“, „Gallows Pole“), блузерско-рокерскиот еп „Since I’ve Been Loving You“ и песната „Out on the Tiles“, во која доминираат тапаните.

Четвртиот албум, нема име, и подоцна е наречен „Безимен албум“ (1971г.). Тоа е албум што и понатаму ја дефинираше единствената формула на групата за комбинирање на необработените акустични елементи со карактеристиките на хевиметал и на блуз. Овој албум нуди, буквално, сè: од црни кучиња на пеколот, до снежните врвови на Атлантида. Така има чист хардрок („Black Dog“), нежни акустични песни („Four Sticks“, „Going to California“) и уште многу друго. Сепак, песните „Rock and Roll“ и „When the Love Breaks“, а особено песната „Stairway to Heaven“, ќе станат три најдобри и најпознати песни на групата. Оваа нумера е пар екселанс симболична песна. Таа е богата со слики што нè упатуваат на лексичката сфера на музиката. Во неа птица ја пее мелодијата што ја пееме ние. Тука се и митските слики: повикот на Западот, кралицата на пролетта – девојка од празникот на пролетта, која ја персонифицира белата богиња на Келтите. Тука е и свирачот на флејта, кој ги соединува митот и музиката. Сето тоа во три музички фази: бавен, слоумоушн, акустичен вовед, брза, динамична акустична средина, и електрично финале, потпишано со гитарското соло на Пејџ. Едноставно, песната е злато, преку кое групата се венча со својата публика за сите времиња. За тоа помогнаа стиховите „... зборовите понекогаш имаат две значења... понекогаш сите наши идеи се несигурни... постојат две патеки по кои можеш да се движиш, но дури и на половина пат можеш да се премислиш...“. Нумерата е блокбастер и егзотичен мегахит, со кој, метафорички кажано, љубителите на рокенролот си купија скали до рајот. Преку анкетата на списанието „Гитар ворлд“, спроведена во 2005 година, оваа песна е прогласена за песна со најдобро гитарско соло на сите времиња. Преку оваа песна, а и преку другите од безимениот албум, „Лед цеppelin“ ни понуди четирикратен спој меѓу музиката, поезијата, метафиката и стратегијата. Овој рокенрол е чудна комбинација на окултното и на паганското, келтските легенди и исландските саги, прочистен и структуриран традиционален блуз и фолк. Ваквата музика се обраќа на нашето имагинарно, со цел своето присуство да го направи видливо и да ја зацврсти подлогата од која изникнува. Сето ова е зачинето со четирите симбола, по еден за секој член на групата, кои се втиснати на албумот. Другите албуми што ги издаде групата се „Houses of the Holy“, 1973 (модерен албум што ги воведува

првите синтисајзери); „Physical Graffiti“, 1975 (албум во кој секоја песна е посветена на една дрога, со епската „Kashmir“, која е еден вид духовен обединувач); „Presence“, 1976 (потсетува на дневникот на Кроули, бела насловна страница, бела музика, замрзната со претерана употреба на кокаин); „In Through the Out Door“, 1979 (најблед албум на групата, кој го содржи ремек-делото „In the Evening“); „Coda“, 1982 (историја за веќе легендарните војнички победи, многу блескав завршок на приказната за „Цеppelin“).

По сè, кои се четворицата виртуози на „Лед цеppelin“? Првата икона на бендот е Роберт Планта, човек на Ориентот и поет на сончев лиризам. Препознатлив по својот специфичен, завивачки вокал, мистичните текстови, инспирирани од викините и од Толкин. Веруваше во својата судбина, астрологијата и во реинкарнацијата. Имаше типичен рокерски изглед, кој го надополнуваше со неверојатен сценски перформанс, исполнет со нагласена сексуалност. Така и го заработи епитетот златниот бог на рокот, и секогаш беше претставуван како херој на светлината. Втора икона на бендот, и еден вид заштитен знак е Џими Пејџ. Тој доаѓа од друга димензија. Човек на Западот, денди од традицијата на Теофил Готје и на Оскар Вајлд. Го нарекуваат сенката на „Цеppelin“, темната страна на бендот. Ама генијалноста никој не може да му ја негира, ниту оспори. Со виртуозноста при свирењето и креативноста и иновативноста ја заслужил репутацијата на најпочитуван гитарист на сите времиња. Магичен гитарист, апсолутен бог на рок-гитарата, почитуван магионичар на гитарата со два врата, ајатолах на вахвах-звукот, последен од хероите што свираат добра музика на гитара. Инаку, тој е една од најмистериозните појави во рокот: кокетирал со окултизмот, и го проучувал мистикот Алистер Кроули. Планта и

БРЕНД КОНЦЕПТИ

година за „Лајв ејд“, во 1988 година за 40 години постоење на „Атлантик рекорд“, и во 2007 година, кога во арената „O2“ одржаа тричасовен концерт, на кој тапани свиреше Џејсон Бонам, синот на Џон. Сите заедно како целина ја сочинуваат инкантативната, космичка и магична група – „Лед цеppelin“, група, која имаше катарзичен ефект на цела една епоха, и сето тоа преку намалени септими, користење на тритонски интервал, ставање во низа целостепени музички скали. Со нив рок-музиката повторно ја пронајде моќта да посредува меѓу видливите и невидливите светови.

Доколку внимателно ја анализираме музиката на овие четири генијалци ќе видиме дека корените на нивното музицирање се наоѓаат во музиката на Џими Хендрикс и на Б.Б.Кинг. Сепак, тоа е само основната музичка подлога, која тие ја надоградиле во еден единствен музички балет на моќни рифови, уште помоќни вокали, зачинети со ласери и со децибели. И музичките обожаватели меѓу сето тоа.

„Лед цеppelin“ и по толку години остануваат посебен и единствен случај. Тоа е музички споменик што не излегува од мода. Најскапоцениот камен во одисејата наречена рок, пронајден во барата на поп и на рок-музиката, но и издигнат над неа, и претворен во симбол на тврдоглава и исклучителна извонредност. Го сочинуваат исклучителни и неповторливи музичари, мега-класа музичари. Членовите на бендот „Лед цеppelin“ во 1995 година беа примени во Куќата на славните во рокенролот. Во 2005 година членовите на „Цеppelin“ ја добија наградата „Греми“ за животното дело, наредната година и „Полар мјузик прајз“, а во 2012 година центарот „Кенеди“ им додели награда за извонреден придонес во културата во САД. Бендот е рангиран на прво место, на листата 100 најдобри хардрок-состави. ■

ПАТОТ ОД ИТАЛИЈА, ОКОЛУ СВЕТОТ ДО МАКЕДОНИЈА

Гонзало де Чезаре, италијански Евреин, роден во Перу, израснат во Соединетите Американски Држави, кој најдолго живеел во Холандија, сега повеќе од 14 месеци живее и работи во Скопје. Како човек што живеел интернационален живот, Де Чезаре зборува повеќе јазици, а за „Република“ открива дека го учи и македонскиот. Ја сака локалната кујна, а вели и дека кога има слободно време ужива да ја истражува Македонија

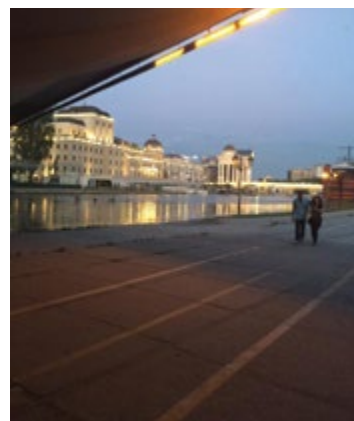
Пишува | Кристијана Николова - Кузмановски

Кога првпат дојдовте во Македонија?

ДЕ ЧЕЗАРЕ: Првпат дојдов во 2005 година, само на неколку дена. Овој, последниот пат, во земјата пристигнав минатата пролет, во 2016 година.

Доаѓате од земја со поинаква култура и традиција од Македонија. Како се приспособивте на животот во Македонија?

ДЕ ЧЕЗАРЕ: Може да се каже дека јас живеам интернационален живот. Моите родители беа

дипломати и живеам насекаде низ светот. Како дете дупри живеам и во СФРЈ. Во мојот професионален живот решив да се посветам на поранешна Југославија и имав можност да живеам и да работам во многу земји на поранешна Југославија. Поради тоа добро сум запознаен со културата и со традициите во регионот и тоа ми помогна полесно да се приспособам на

животот во Скопје. Исто така, зборувам српски, хрватски и босански јазик, што, пак, од своја страна, ми помогна да го научам македонскиот јазик и секојдневно да го подобрувам неговото разбирање. Основното познавање на јазикот и на опкружувањето го прави приспособувањето на новата земја многу полесно. Што се однесува до културните вредности и традиција сметам дека и двете земји имаат повеќе сличности, отколку разлики. На ист начин ги цениме животните вредности, и двете земји имаат медитерански дух и влијание. Секако има разлики во кујните, иако јас уживам и во двете.

Дали македонските граѓани помагаат кога е потребно?

ДЕ ЧЕЗАРЕ: Сметам дека луѓето овде се многу пријателски настроени и од помош. Генерално, луѓето се секогаш подготвени да помогнат. Видете, јас како човек што патува целиот свој живот навикнат сум да не се приспособувам на нова средина. Но, каде и да сум, сметам дека пријателството е многу важно. Изградив многу силни врски со луѓето што ги сметам за пријатели тука. Тука многу малку

се чувствувам како странец, а многу повеќе како добредојден пријател.

Кое е Вашето мислење за македонските граѓани и за начинот на живот овде?

ДЕ ЧЕЗАРЕ: Јас уживам во мојот живот овде и верувам дека споделуваме заеднички вредности и пристап кон животот.

Колку слободно време имате за да патувате низ Македонија?

ДЕ ЧЕЗАРЕ: Многу сум зафатен на работа, но секојпат кога можам се обидувам што повеќе да ја истражам земјата. Имам посетено повеќе градови, го имам истражено речиси секој агол од Скопје. Но сум бил и во Гевгелија, Тетово, Гостивар, Велес, Кичево... Охрид сум имал можност да го посетам двапати. Езерото, градот, целата природа што го опкружува, одушевувачки. Сум посетил и многу села во земјата и можам да кажам дека сум импресиониран од нивната природна убавина. Ја имам посетено и „Попова кула“, сум бил и во неколку винарски визби. Забележав дека со текот на времето квалитетот и во изработката на вино се многу напреднати. Уживам во вината овде, кои се исто толку квалитетни колку и тие во Италија, Словенија, Хрватска итн.

Што мислите, кои се најдобрите места да се посетат во Македонија?

ДЕ ЧЕЗАРЕ: Тешко е да се определи едно место. Внатрешно-

ста и градовите се неверојатни. Земјата е прекрасна и вреди да се истражи. Скопје е градот што, според моето мислење, треба да го посети секој што доаѓа од друга земја. Охрид, исто така, без разлика дали ќе биде тоа во лето или зима, Охрид е град во чишто убавини може да се ужива секогаш. Тука постојат места што мора да се видат. Тука е Дојранско Езеро, ми се допаѓа и Маврово, Матка... сите тие места што ги допрела природата. Сакам да истражувам и досега ниту еднаш не сум доживеал разочарување.

Дали Ви се допаѓа храната? Македонските рецепти?

ДЕ ЧЕЗАРЕ: Ми се допаѓа локалната кујна. Одушевен сум од свежите продукти, во земјата има прекрасно овошје и зеленчук. Обожавам ајвар и пинџур и, секако, фантастичната скара. Пастрмката е многу вкусна. Јас уживам во ритуалот на неделниот ручек, кога целото семејство, пријателите се заедно на маса затоа што и во Италија го практикуваме истото. Јас многу уживам во тие моменти.

Дали Ви недостига Вашата земја?

ДЕ ЧЕЗАРЕ: Како што споменав, јас израснав насекаде низ светот. Имам многу разновидно потекло. Јас сум италијански Евреин, роден во Перу, израснат во Соединетите Американски Држави и најдолго сум живеел во Холандија. Сепак, без разлика колку еден поединец имал интернационален живот, понекогаш ми недостига „домот“, миризбата, рутината и блискоста – тоа се нешта од кои, без разлика колку долго си бил отсутен и колку често, не можеш да се ослободиш. Така што, да, понекогаш сум носталгичен. Сепак, овде пронајдов пријатели поради кои се чувствувам како дома.

Какви се Вашите планови, ќе останете ли во Македонија?

ДЕ ЧЕЗАРЕ: Планирам да останам во земјата до моето следно вработување. Не мислам дека ќе си заминам наскоро. Јас уживам во времето поминато овде. ■

Островот Мадеира е едно од најпопуларните светски одморалишта, чишто знаменитости се виното „мадеира“, цвеќињата и рачната изработка, везилското занаетчиство, како и новогодишните прослави проследени со претстави со спектакуларни огномети. Главното пристаниште што се наоѓа во Фуншал е едно од најважните места на кое допираат сите трговски и трансатлантски патнички крстарења меѓу Европа, Карибите и Северна Америка

ЛЕТУВАЈТЕ НА НАЈУБАВИОТ ОСТРОВ

Архипелагот Мадеира се наоѓа на 529 километри (323,11 милји) од африканскиот брег и 1.000 километри (621,37 милји) од Европа. Самиот архипелаг претставува група од вулканско-океански острови, кои датираат од миоценот (пред околу 70 милиони години), и е составен од жариште во Земјината кора на африканската тектонска плоча. Мадеира и помалиот Пустински Остров, се најмладите острови од ова низа (датираат од пред 4,6 до 0,7 милиони години), додека Порто Санто, најмалиот остров е воедно и најстар остров (да-

тира од пред приближно 14 милиони години). Поради нивното потопување, постојат пет фази поврзани со ова вулканска група острови, кои се видливи на островот Мадеира.

Островот Мадеира е едно од најпопуларните светски одморалишта, чишто знаменитости се виното „мадеира“, цвеќињата и рачната изработка, везилското занаетчиство, како и новогодишните прослави проследени со претстави со спектакуларни огномети. Главното пристаниште што се наоѓа во Фуншал е едно од најважните места на кое допираат сите трговски и трансатлантски патнички

крстарења меѓу Европа, Карибите и Северна Америка.

Мадеира повеќе пати е прогласуван за најубав остров во Европа поради неверојатната природа, природните базени од магматски карпи, преубавите карпи, кои гледаат кон океанот и шармантните гратчиња. Мадеира е најголемиот остров од истоимениот архипелаг, во кој се наоѓаат и Порто Санто и Десертас. Просечната температура изнесува 22 степени летно време и 18 во зима, што значи дека тука е речиси вечна пролет.

На островот има природни базени од магматски карпи, а бањите на Порто Мониз се, всушност, серија од природни базени, кои како да се стопуваат со океанот.

Мадеира е преполна со преубави плажи, каква што е Калета. Водата е чиста и мирна, совршена за пливање, нуркање и за истражување на морските длабочини, а популарни се и едрењето и параглајдингот. Тука можат да се сретнат многу левади, системи на иригациони канали од камења, кои го пресекуваат островот.

Покрај левадите вообичаено се наоѓаат патеки за истражување на внатрешноста на островот.

Најпозната левада е Левада до Калдеирао Верде, која поминува под водопад.

Најдобра начин за истражување на островот е крстарењето со брод. Сепак, и погледот што се протега од највисоките делови на островот е спектакуларен.

Островот го добил името по густите шуми со кои бил целиот покриен. Денеска од густите лаврови шуми преостанале само мал дел во јужниот дел

на островот. Меѓутоа, на северот на островот, долините се богати со родни дрвја со мал раст. Инаку, лавровите шуми, кои се најраспространети во северните делови на Островот Мадеира, се сметаат за светско наследство и се заштитени од УНЕСКО.

Архитектурата на најголемиот град на Мадеира, Фуншала, изгледа преубаво гледано од морето. Во Фуншала има преубави стари цркви и шарени пазари.

Градот, исто така, е домаќин на најголемиот огномет, кој се организира за дочекот на секоја Нова година, а стигна дури и во Гинисовата книга на рекорди.

Познат по уникатноста, карневалот во Мадеира е една од најголемите забави во Европа. Се одржува секој петок пред велигденскиот пост.

Агенциска понуда за летување на овој остров чини 1.020 евра, седум ноќевања со вклучен појадок. Авионски билет во два правци на релација Скопје – Виена – Фуншал, трансфер аеродром хотел во два правца. Периодот на патување е од 27 месецов до трети август. Доколу не сте заинтересирани за летување преку агенциски аранжман, не заборавате дека сместувањата резервирани преку интернет се со пониска цена, но и со датуми за престој кога ви одговара. Одлуката како ќе ја посетите единствената Мадеира останува на вас... ■

Пишува | Кристијана Николова - Кузмановски

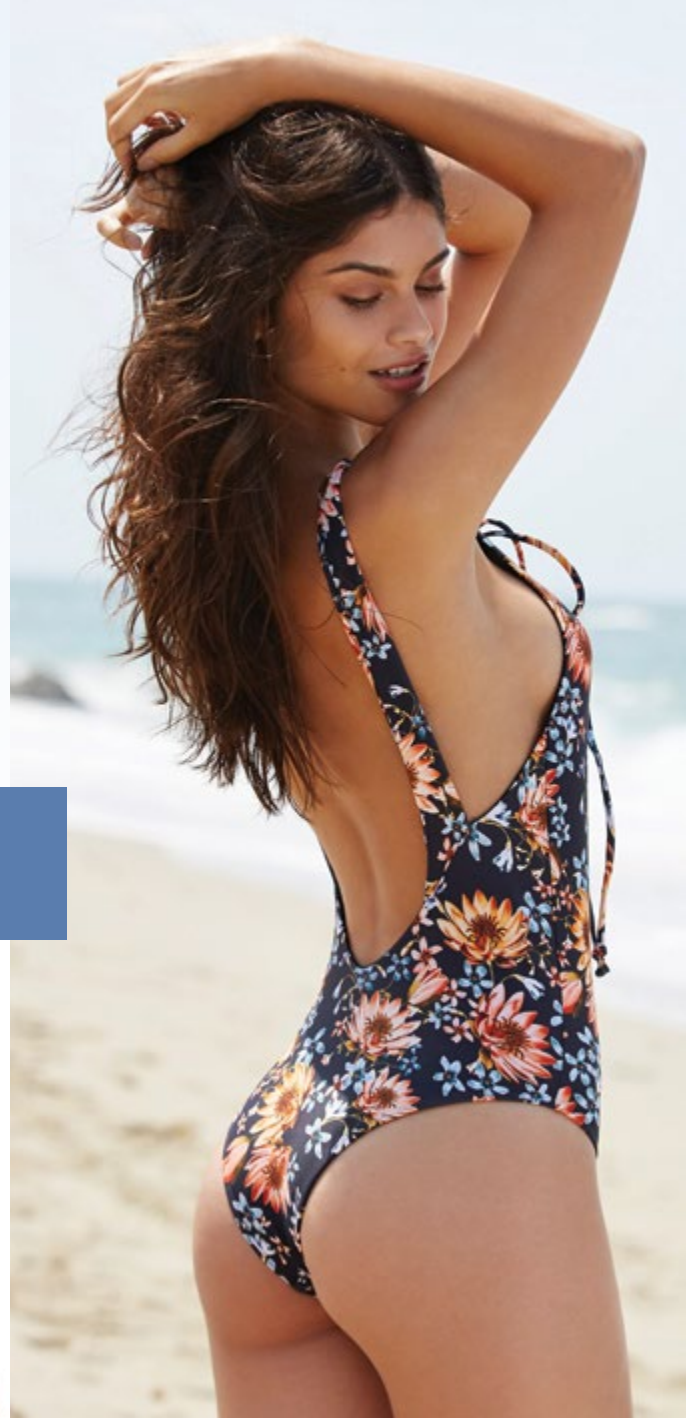
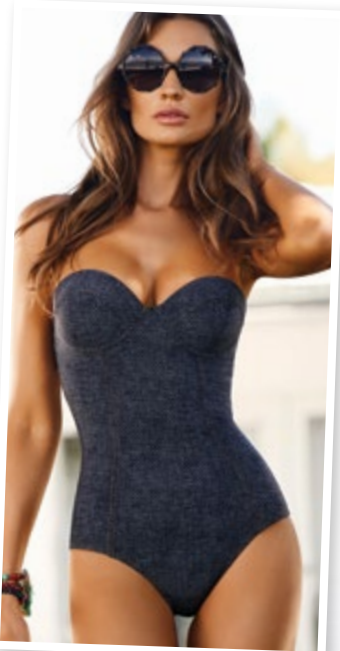

КАКВИ КОСТИМИ ЗА КАПЕЊЕ ДА ОБЛЕЧЕТЕ ЛЕТОВО ЗА НА ПЛАЖА?

Исто како и лани и годинава популарни се едноделните костими за капење

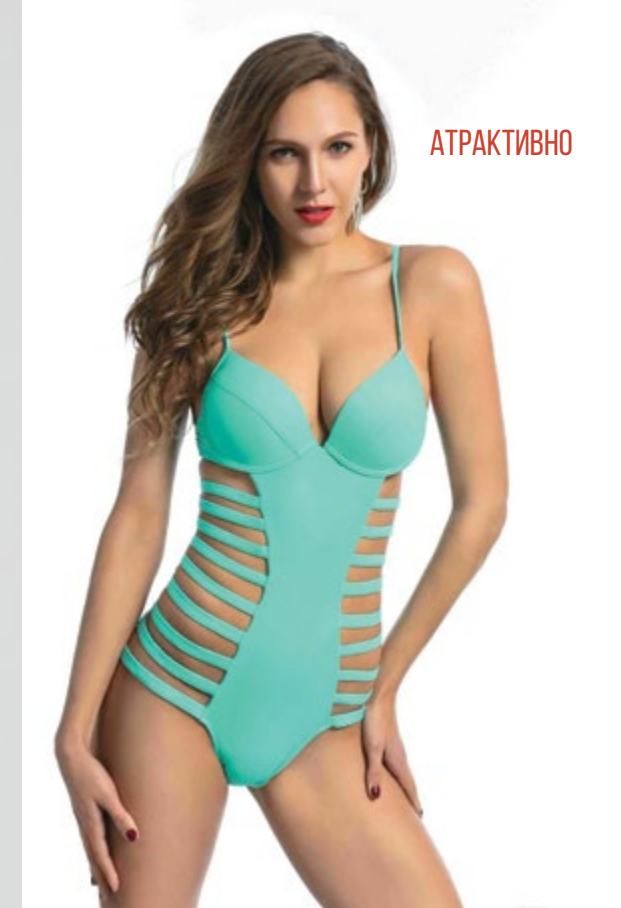
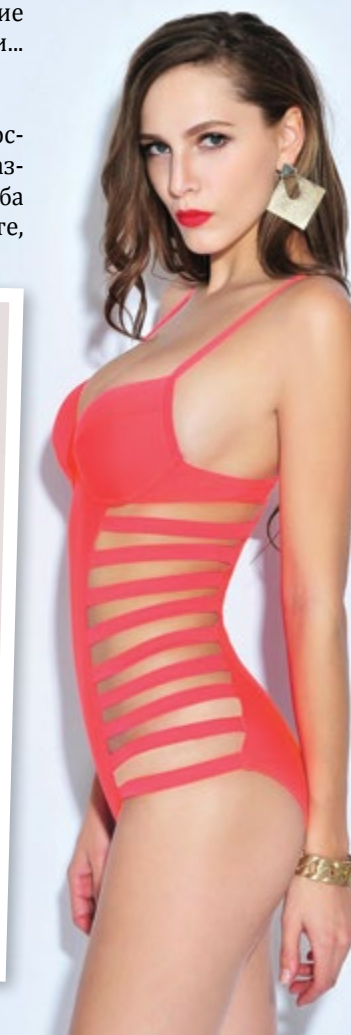
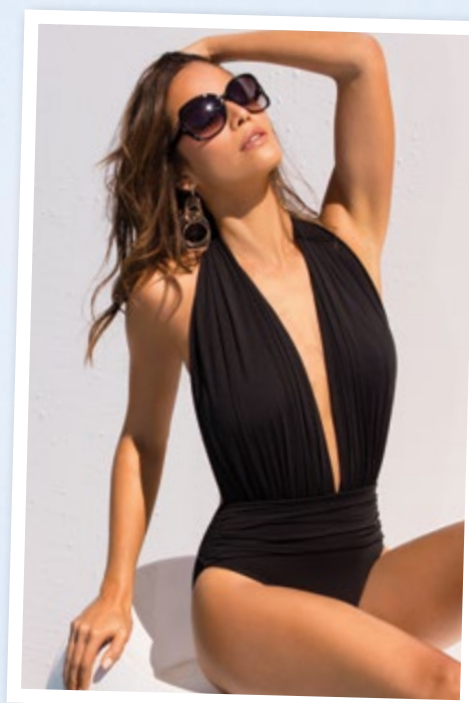
Костимите за капење ја следат модата на гардеробата, така што ова лето ќе доминираат класичните модели со триаголници, пушап градници, но и едноделните костими, кои исто така беа актуелни минатата година.

Едноставни и многу секси, едноделните костими за капење се продаваат во најразлични верзии. Освен актуелните модели, модер-

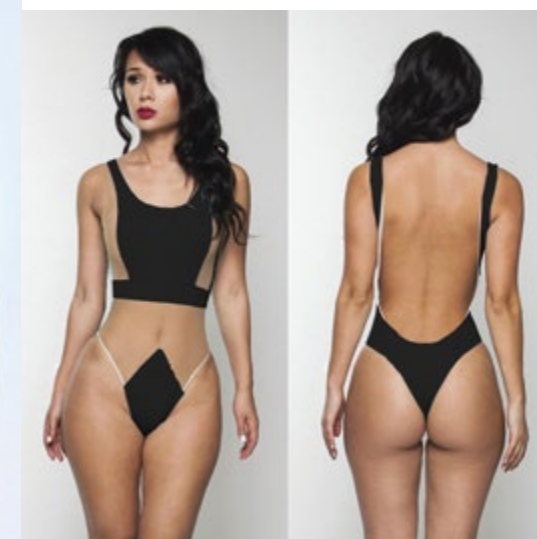
ни се и класичните како што се оние со линии, карнери, цветни дезени... Изборот на бојата останува на вас.

Но, кога станува збор за идеален костим за капење, критериумите се различни. Освен обликот на телото, треба да се обрне внимание и на градите,

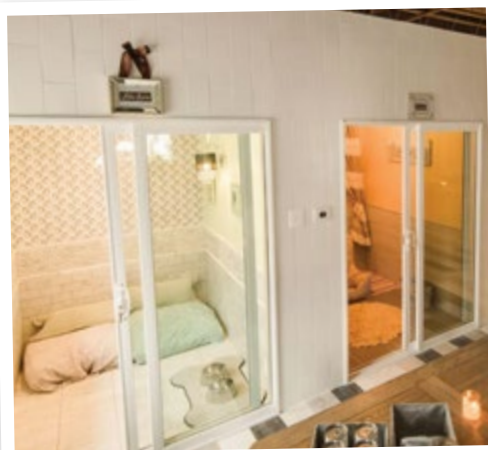
АТРАКТИВНО

односно бројот на корпите, посебно кога станува збор за помали гради. Со изборот на боите нема ограничувања. Најмалку им прилегаат црната и сивата боја, а се препорачуваат неонските бои. Шарите и дезените се препорачува да бидат поголеми и повеќе впечатливи.

За оние со мали гради, ако сакате да го истакнете деколтето, одберете костим чии корпи во основа соодветно ги подигнуваат градите. Добар избор се корпите со пушап. Може да одберете и триаголници без корпи.

За жените со облини, црниот едноделен костим беше единствениот избор. Сега тој може да се замени со дводелен костим за капење во интензивни бои, костим на врзување, со карнери, со патент, но и асиметрични модели. ■

ЛЕТНИ ОДМОРИ, ХОТЕЛИТЕ ЗА МИЛЕНИЦИ ПОЛНИ

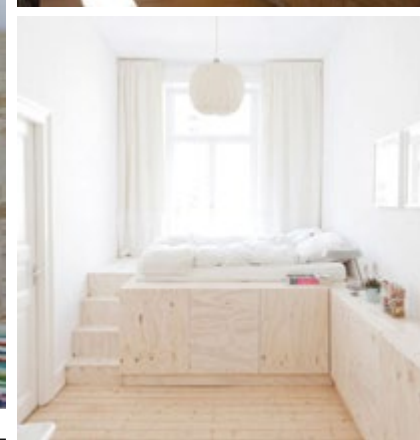
Хотел за миленици е место каде што домашните миленици ја добиваат комплетната нега и грижа што им требаат кога нивните сопственици не се во можност да им ги дадат.

За време на службени патувања, годишни одмори, прослави, патувања или какви било обврски на сопствениците, хотелите за миленици се тука да им излезат в пресрет и на сопствениците на миленици и на самите животни за да им понудат барем приближно од грижата на која се навикнати дома. Периодов, во време на летни одмори, сите капацитети се полни. Најчести гости се кучињата. Покрај пансионско сместување, се нуди и дресура на кучиња, нивна социјализација со луѓе и со кучиња, подготовка за изложби на убавина и спортска дресура. Сопственикот си носи храна за својот миленик, затоа што секој миленик е навикнат на одреден тип храна и така се избегнуваат несакани проблеми. Времетраењето на престојот на миленикот зависи од потребата на сопственикот. ■

НАПРАВЕТЕ МНОГУ ЗА МАЛКУ ПАРИ

Ако мислите дека не можете да имате дом од сонштата затоа што не можете да си дозволите мебел изработен од модерни материјали поради нивната цена, имајте на ум дека добриот дизајн не е ограничен на материјалот, туку е широк колку и креативниот светоглед. Ентериерите што ви ги претставуваме покажуваат дека мебел изработен од иверка, шперплоча, палети или ОСБ-плочи може да биде исто толку атрактивен колку и скапите трендовски парчиња во салоните

ЦВЕЌЕ ПРИМУЛА

Овој вид цвеќе кај нас е познато под името јаглика или петопрст. Ботаничкото име на јагликата, примула, доаѓа од латинскиот збор „primus“, која значи прв, ран и е поврзан со појавата на цветот уште во самиот почеток на пролетта.

Во умерените појаси и во алпскиот појас во целиот свет се среќаваат повеќе од 600 видови јаглика. Најмногу се тие во Европа и во Средна Азија. На пазарот растенијата се нудат со името примула, при што се занемарува традиционалното македонско име јаглика. Тоа доведува до недоразбирање и многумина мислат дека станува збор за различни цвеќиња.

За време на вегетацијата треба малку да се полева, почвата не смее да се пресуши, а вишокот влага може да биде штетен. Се размножува со семе напролет или со делење на растението кон крајот на летото. Расте во полусенка, на кисела, нагубрена, добро дренирана почва. Цвета рано напролет. Ако редовно се залева и на секои 14 дена се прихранува со течено губриво, ќе цвета неколку месеци.

Кога ќе ја купувате внимавајте да има здрави зелени листови без кафени дамки и да биде со многу цветни пупки. Некои од нив може да ги чувате дома, а некои во градината или на балкон. ■

ВО МАКЕДОНИЈА ДОЈДОВ ЗА ДА ПОБЕДУВАМ

Македонската кошаркарска репрезентација од овој месец во своите редови има ново име. Станува збор за натурализираниот Американец Џордан Теодор, кој во овој циклус ќе биде огромно засилување на нашиот тим. Минатата сезона тој ја понесе титулата најкорисен играч во Лигата на шампионите на ФИБА, а летово потпиша и за италијанскиот Армани Милано. Теодор за „Република“ говореше за тоа како се чувствува во Македонија, но и кои биле клучните фактори за неговото приклучување во нашата репрезентација

Разговараше | Горан Зивчевски
Фошо | Александар Ивановски

«Првпат си во Скопје и во Македонија, земјата што ќе ја претставуваш на интернационално ниво. Како се чувствуваш тука и какви се твоите првични впечатоци?»

ТЕОДОР: Јас не знаев што да очекувам од Македонија. Имав слушнато многу за земјата од Бо Мекелеб, кој ми е многу близок пријател. Тој ми рече дека градот е многу убав, дека луѓето се прекрасни, а кога зборуваме за кошарката, дека имате, навистина, одличен тим и дека овој спорт е многу популарен во земјата. Сите тие работи што ми ги кажа се покажаа како точни. Луѓето се топли и фини, имав можност да посетам неколку ресторани во градот и храната е одлична. Ноќниот живот е, исто така, добар и градот, навистина, ми се допаѓа.

«Го имаше своето деби за Македонија, а во моментов тренираш со другиот дел од екипата. Каков е твојот прв впечаток од македонската кошаркарска репрезентација и од нејзиниот квалитет?»

ТЕОДОР: Имаме, навистина, добар тим. Квалитетни играчи и многу добри шутери

кои играат на високо ниво. Капитенот на тимот, Војдан Стојановски, неодамна потпиша за турски клуб, а има повеќе одлични играчи со многу искуство. За мене ова ќе биде првпат да играм во репрезентацијата и се потпирам на нивното искуство бидејќи тие играле заедно и имаат претстава како ќе се движи мечот и што можат да очекуваат од тимот. Тимскиот дух е на високо ниво, сите добро се согласуваат, се дружиме и иако не би сакал ништо да предвидувам, мислам дека ќе имаме успех заедно. Јас сум победник, дојден сум тука да победувам, а токму тоа сакам да го правам и со македонската репрезентација.

«Се споменувааше и враќањето на Перо Антиќ во националниот состав. Колку би било големо ова засилување на екипата?»

ТЕОДОР: Значајно засилување, во секој случај. Навистина би сакал да играм со Перо. Сме играле еден против друг во Турција и

знам дека е одличен кошаркар со многу искуство и од НБА-лигата и би било одлично и тој да ни помогне.

«Како најкорисен играч минатата сезона во Лигата на шампионите на ФИБА, веројатно си имал понуди и од други национални селекции. Кој беше клучниот фактор за да ѝ се приклучиш на репрезентацијата и дали двата македонски тренера што работев со тебе во Банвит, Сашо Филиповски и Боби Митев, играа главна улога во оваа одлука?»

ТЕОДОР: Тие беа многу важни за мене, освен информациите од Бо, кој ми рече дека нема да згрешам доколку се приклучам. И мојот агент има добра репутација тука, па и тој имаше влијание на мојата одлука. Сепак, може да се каже дека Боби и Саше беа клучни во оваа ситуација, сега тука во Скопје повторно ќе се видиме. Тие, дефинитивно, многу ми помогнаа да ја донесам мојата одлука и ми рекоа дека ова ќе биде одлично место за мене. Освен за кошарката, ме информираа дека ова е место што е прекрасно во лето и каде што може и да се ужива.

«По Трофејот на Македонија следуваат четирите клучни натпревари со Косово и со Естонија во претквалификациите за Европското првенство во Кина. Кои се твоите очекувања од овие мечеви?»

ТЕОДОР: Јас сум фокусиран на кошарката. Важно ми е да победувам во секој меч, но знам дека нема да биде лесно, особено на гостувањата каде што нè чекаат и натпревари со тимови со кои постои ривалство. Сепак, знам дека ќе бидам подготвен за игра и на највисокото мое ниво. Сè додека бидеме фокусирани и останеме сите здрави, мислам дека ќе оствариме позитивен резултат.

Со нетрпение ги чекам тие натпревари. Игравме неколку пријателски натпревари, па едвај чекам да излезам на теренот и да се натпреварувам.

«На пријателскиот натпревар против Бугарија заработи една повреда. Колку е сериозна и кога може да очекуваме да се вратиш во врвна форма?»

ТЕОДОР: Одам на терапија двапати на ден, но не станува збор за нешто посериозно. Тоа беше

последича од еден удар што го добив. Ако го гледавте мечот со Бугарија, се најдов на паркетот неколку пати. Јас сум темпераментен играч, го напаѓам обратот и секогаш се обидувам до дојдам до топката, па во една ситуација паднав незгодно и заработив мала повреда. Затоа се решивме да не ризикувам и да не продолжам да играм на тој меч за да бидам максимално подготвен за дуелите со Косово и со Естонија. Од федерацијата и тренерите, исто така, се согласија дека не треба да се ризикува и бев срекен што ја сфатија ситуацијата.

Повредата не е ништо сериозно и сега сум фокусиран да бидам максимално подготвен за важните натпревари што следуваат. Ми беше задоволство да ги гледам соиграчите на мечот со Португалија како и без моја помош одлично ја завршија работата.

«Освен тоа што стана дел од нашата репрезентација, летово потпиша и за италијанскиот кошаркарски гигант Армани Милано. Кои се твоите очекувања од новиот тим?»
ТЕОДОР: Очекувам многу, особено по сезоната што ја имав во Банвит, многу луѓе очекуваат

сè повеќе од мене. По сезоната што ја имаше Милано во која не остварија посакуван резултат, сега имаат повеќе нови играчи и, навистина, се радувам за тоа што ме чека таму.

Во минатото слушав и негативни работи за мене, дека не сум подготвен да играм на највисоко ниво, но сега сум подготвен да го докажам спротивното во Евролигата. Таму има квалитетни играчи и сите сме гладни за успех. Овие можности не се добиваат често, да се игра Евролига во еден од најголемите клубови во Европа, а тука се навивачите на кои сакаме да им прикажеме добра игра. Сепак, победувањето ќе биде најважно, а јас, како и секогаш, ќе дадам сè од себе на теренот. ■

ВРЕМЕПЛОВ

1 август 1968 година

Починал Мито Хаџивасилев - Јасмин, македонски револуционер, новинар и публицист.

Животниот пат на Мито Хаџивасилев - Јасмин почнува во Кавадарци, каде што е роден на 21 декември 1922 година, за да се пресели потоа во Битола каде што завршува гимназија. Уште во училишните клупи почнува да соработува со напредното младинско движење. Студирал на Правниот факултет во Белград. Во 1940 година е примен во членство во КПЈ и бил член на МК на КПЈ, секретар на СКОЈ во Кавадарци, член на Вториот областен комитет на КПМ, заменик-политички комесар на Третата оперативна зона и на Втората бригада и член на Обласниот комитет на НОО во Битола.

По ослободувањето, од крајот на 1945 година до 1 јануари 1948 година е главен и одговорен уредник на „Нова Македонија“. Мито Хаџивасилев извршувал должност директор на Уредот за информации на НРМ и началник за агитација и пропаганда во Главниот одбор на Народниот фронт на Македонија. Во 1962 година повторно е именуван за главен уредник на весникот. На Основачкото собрание на Здружението на новинарите на Македонија, Хаџивасилев е избран за негов прв претседател.

Речиси две децении Хаџивасилев е член на највисоките партиски и државни органи на Републиката. На Првиот конгрес на КПМ бил избран за кандидат, а потоа и за член на ЦК КПМ. На Вториот и на Третиот конгрес на КПМ одново е избран во највисокото партиско раководство, а на Седмиот конгрес на СКЈ - за член на Централниот комитет. Од 1957 година беше претседател на Идеолошката комисија на ЦК СКМ, а од 1964 година до 1967 година - член на ИК на ЦК СКМ и секретар на ЦК СКМ за идеолошкиот сектор. Бил и член на претседателството и претседател на Собранието на Македонија со едногодишен мандат од 12 мај 1967 година.

Учествува во издавањето на речиси сите централни весници во Македонија во 1944 година. Еден е од првите главни и одговорни уредници на весникот „Нова Македонија“.

Мито Хаџивасилев - Јасмин заземал истакнати функции и во државниот апарат. Беше пратеник во Народното собрание на НРМ (второ, трето и четврто свикнување), секретар на Извршниот совет на Македонија, а бил пратеник и во Сојузното собрание, како и член на Советот на Федерацијата. На 12 мај 1967 година беше почестен со изборот за тогаш највисоката државничка функција во републиката - претседател на Собранието на Социјалистичка Република Македонија. На таа функција беше со едногодишен мандат. Носител е на повеќе признанија и одликувања за својата неуморна дејност. Почина на 1 август 1968 година.

Неговата богата публицистичка и теоретска дејност е собрана и објавена во неколку томови. Автор е на повеќе книги и брошури, а меѓу нив од областа на македонската национална историја се „ВМРО-обединета“, „Јане Сандански“ и „За великобугарскиот шовинизам“, од областа на општествените науки „Свртени кон човекот“, „СКЈ и непосредната демократија“, „Социјалистичката распределба според трудот“, „Одраз-Израз“, „За противречностите на социјализмот“. Во негова чест, во Македонија од 1969 година се доделува државната награда „Мито Хаџивасилев - Јасмин“, со која се оддава признание за остварувања во областа на публицистиката и новинарството.

АРГЕНТИНСКИ ТЕНИСЕР	X	СУРОВИНА ЗА ПРАВЕЊЕ СВЕКИ	АМЕРИКАНСКИ АРТИСТ ГРЕГОРИ	ОПЕРСКИОТ ПЕЈАЧ КАРУЗО	ВИД АЛКОХОЛЕН ПИЈАЛАК	УСИЛЕА	ПОЕТОТ ЖУПАНЧИЧ	СОЛО ПЕЈАЧ	ТРГОВСКА РАБОТНА ОРГАНИЗАЦИЈА*
ОСТВАРУВАЊЕ ПОЗИТИВНИ РЕЗУЛТАТИ									
УМЕЦ НА ЈАВНА ЛИЧНОСТ									
ГОЛЕМО ГРОБИШТЕ									
МЕРИ АСТОР			СЛИКИ НА СВЕТЦИ						ДРЖАВА ВО ЛАТИНСКА АМЕРИКА
МЕРКА ЗА ХАРТИЈА					РАДИУС ЗАКОВКА		СКОПЈЕ МУСЛИМ. ЖЕНСКО ИМЕ		
ПОЗНАТ СВЕТСКИ ИНДУСТРИСКИ БРЕНД						ТРИЦИФОРЕН БРОЈ	АРТИСТАТА ФАРОУ		
„ТРИНИТРОТОЛУОЛ“				НАЗИВ, НАСЛОВ	ПЕЈАЧКАТА СПИРОВА			СИМЕНС ВОДА (ЛАТ.)	
ИМАГИНАРЕН БРОЈ		ДОВЕРЛИВА НАРЕДБА	АРТИСТОТ БЛУМ						
ЖУРНАЛИСТКА									
РЕКА НА ГРАНИЦА НА БИХ И СРЕБИЈА						ГРАД ВО ФРАНЦИЈА	НАПРАВИ ЗА ПРИТИСКАЊЕ		
СТРАНСКО ЖЕНСКО ИМЕ (ЕЛЗА)					ПОШТА ОРГАН ЗА ЛЕТАЊЕ КАЈ ПТИЦИТЕ		АЛЕКСАНДАР ИВАНОВСКИ	ЧИНИТЕЛ	
„ЛАТИНСКИ“				ЈОНСКИ ОСТРОВ	ШВЕДСКИ ПИСАТЕЛ МАГНУС			КАЛИУМ	МАРКА КОРЕЈСКИ АВТОМОБИЛИ
ПЕРО НАКОВ			ГОРСКА НИМФА	ЛУЖ, АМЕР. ПЛАНИН, МАСИВ					
РОБИНКА ВО ОРИЕНТАЛЕН ХАРЕМ									ДЕЛ ОД ВАГА
ТОНСКИ РЕД, КАРАКТЕР НА ТОНОТ									
РЕОМИР		ПЕЈАЧКИ ДУЕТ	ПОНД			ПОКАЗНА ЗАМЕНКА	ТЕМПО		
ДЕСКРИПЦИЈА					ЗЕМЈОТРЕС				

РЕШЕНИЕ: УСПЕШНОСТ, АТЕНТАТОР, НЕКРОПОЛ, МА, ИКОНА, АРАК, П, СК, РИКОН, СТО, ТНТ, ИМЕ, С, И, ИНТИМАТ, НОВИНАРКА, ДРИНА, АВР, ЕНКА, П, АИ, ЛАТ, КРЕ, К, ПИ, ОПЕРА, ОУЛИСКА, ТОНАЛИТЕТ, Р, ДРО, ОВА, ОПИС, ТРПС

МОДРИ ПАТЛИЦАНИ ПОЛНЕТИ СО НАУТ

Модрите патлици се многу популарен зеленчук, кој многу се користи низ Медитеранот и постојат, буквално, стотици рецепти за со нив да направите нешто вкусно. Овде ги полниме со наут.

СОСТОЈКИ:

- 2 дебели модри патлици
- 350 грама наут (сварен еднаш)
- 1 конзерва сечкани домати
- 1 голема главичка кромид
- 1 супена лажица ким
- Сечкан магдонос
- Сол и црн пипер
- Маслиново масло

ПОДГОТОВКА:

- За почеток ќе почнеме да ги длабиме модрите патлици. Засечете линија на лушпите од надворешната страна на патлиците. И потоа расечете ја внатрешноста... Внимателно вадете парчиња однатре. Овде не сакаме да ја пробиеме кората, а сакаме да направиме убава шуплина за филот. Немојте да го фрлате месестиот дел затоа што подоцна ќе го искористиме за полнењето!
- Лушпите зачинете ги со сол, црн пипер и маслиново масло и ставете ги во рерна на 150 степени да се печат 20 минути.
- Исечкајте го месестиот дел од патлиците на мали парченца.
- Следен исечкајте го кромидот. Овде можете да ставите бел или црвен кромид. Па дури и млад кромид.
- На крај, исечкајте го магдоносот за гарнирање.
- Во тава додека се загрева ставете ги маслиновото масло, месестиот дел од патлиците и кромидот. Пржете ги додека не почнат да добиваат боја. Ставете зачини и ким и измешајте.
- Ставете го и наутот... Тој треба да стои во вода преку ноќ и потоа да се свари еден час пред употребата.
- Следни ќе ги ставиме сечканите домати. Тие ќе му дадат сладок овошен вкус и боја на јадењето.
- Верете ги сите состојки додека не се спојат и не испари дел од вишокот течност.
- Извадете ги лушпите од модрите патлици од рерна. Секоја од нив наполнете ја со обилна количина од смесата со наут. И потоа вратете ги во рерна на иста температура уште 20 минути.
- Извадете ги од рерна и готови се за сервирање.
- Едноставно, ставете една од лушпите во чинија со сечкан магдонос како гарнир. И говојте за ручек!

СОВЕТ: Има премногу финеси и поинакви идеи за овој вид рецепт. Можете да ги сервираате со ориз, кускус, лека. Наутот убаво оди со ова јадење и заедно со кимот му дава блискоисточен вкус!

BLACKUP

УЖИВАЈТЕ ПОДСОНЦЕТО

Со BLACK UP сонцето ќе стане пријател на вашата кожа
таа ќе биде заштитена, здрава и убава

СВЕТЛО ТЕН, СВЕТЛА КОСА	ЛЕСНО ГОРАТ И ТЕШКО ПОТЕМНУВААТ	Се започнува со КРЕМ ЗА СОНЧАЊЕ SPF-30, а се продолжува со МЛЕКО ЗА СОНЧАЊЕ SPF-20, или МЛЕКО ЗА СОНЧАЊЕ SPF-15
НОРМАЛЕН ТЕН, КОСТЕНЛИВА КОСА	ПОТЕШКО ГОРАТ И ПОЛЕСНО ПОТЕМНУВААТ	Се започнува со КРЕМ ЗА СОНЧАЊЕ SPF-30, а се продолжува со МЛЕКО ЗА СОНЧАЊЕ SPF-15, или МАСЛО ЗА СОНЧАЊЕ SPF-6
НОРМАЛЕН ТЕН, КОСТЕНЛИВА КОСА	ПОТЕШКО ГОРАТ И ПОЛЕСНО ПОТЕМНУВААТ	Во текот на сончањето, доволно е кожата да се третира со МЛЕКО ЗА СОНЧАЊЕ SPF-15
ТЕМЕН ТЕН, ТЕМНА КОСА	ТЕШКО ГОРАТ, ЛЕСНО ТЕМНЕАТ	Препорачуваме апликација на МАСЛО ЗА СОНЧАЊЕ SPF-6, или МАСЛО ЗА ИНТЕНЗИВНО ПОТЕМНУВАЊЕ SPF-10
ТЕМЕН ТЕН, ТЕМНА КОСА	ТЕШКО ГОРАТ, ЛЕСНО ТЕМНЕАТ	Се започнува со МАСЛО ЗА СОНЧАЊЕ SPF-6, а се продолжува со МАСЛО ЗА БРЗО И ИНТЕНЗИВНО ПОТЕМНУВАЊЕ
ДЕТСКА КОЖА	ЛЕСНО ГОРИ!!!	Постојан третман со КРЕМ ЗА СОНЧАЊЕ SPF-30

Black Up крем
за сончање
со SPF 15 и
антицелулитен
ефект 2 во 1

АЛКАЛОИД
СКОПЈЕ
Здравјејќо пред сè
www.alkaloid.com.mk

Innovation
that excites

NISSAN X-TRAIL.

КОНСТРУИРАН ДА СОЗДАВА
СЕМЕЈНИ ВРЕДНОСТИ.

7 седишта

Систем All Mode
4x4

**НАЈУБАВИТЕ СПОМЕНИ ОД ВАШИТЕ ВОЗБУДЛИВИ
АВАНТУРИ СО НОВИОТ МОТОР 2.0 DCI 177 КС.**

Претворете ги семејните авантури во спомени со Nissan X-Trail. Удобното сместување до 7 патници и системот All Mode 4x4 за возење по стрмни терени овозможува безбедно патување благодарение на кое може да се концентрирате на авантурата.

10 | automotive |
ГОДИНИ | group

ул. Скупи 14, 1000 Скопје
Тел.: 02/ 511 11 30
02/ 511 11 31
www.nissan.mk